ՏԱՐԻ 45ՐԴ ԹԻՒ 234 Կ. ՊՈԼԻՍ, ՅՈՒՆՎԱՐ 21/3 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1902 24 ՇԷՎՎԱԼ 21 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ 1317 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

10 փարա

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖՔԵԱՐ

10 փարա

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS F. KAÏSÉRIAN
38, *Grand' rue de la S. Porte*, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ՔԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի ճատտէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50
Գաւառներու համար	108 ղր.	60

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومۀ افکار
صاحب امتیاز ومدیر مسئولی
اوهانس فرید قیصریان
مطبعه و اداره‌خانه‌سی
باب عالی جوارنده ۳۸ نومرولی دائرۀ مخصوصه

ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻԻ

ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ ԻՐ ՔՍԱՆԸՀԻՆԳԱՄԵԱՅ

ՅՈՐԵԼԵԱՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Բարձրաշնորհ Սրբազան Հայր, Գերապատիւ Ս. Հարք և Մեծաշուք Տեարք և Տիկնայք.

Երբ, քսան և հինգ ամեր յառաջ, Հոկտեմբեր ամսոյ 1 ին, առաջին դասերը կ'սկսէին Պէրպէրեան Վարժարանին, կրնայի՞ մտքէս անցունել թէ անզօր անհատի մը կողմէ հիմնարկուած այդ գաղափարին հաստատութիւն՝ քառորդ դարու շրջան մ'անընդմէջ բոլորելէ յետոյ՝ իր գոյութեան 25րդ. տարին պիտի բևակոխէր համակրութեան այսպիսի խանդավառ ու միահամուռ ցոյցերու մէջ, որոնք կուգան ա՛յնքան եկեղեցականէն որքան աշխարհականէն, ա՛յնքան ճոխէն որքան համեստ արհեստաւորէն, ա՛յնքան ընտանի սանէն որքան այլուր աշակերտեալէն, ա՛յնքան գրականէն որքան ռամիկէն, աւերոնքէն որպէս մանուկներէն։ Նոյն իսկ քանի մ'ամիսներ յառաջ որ քսան և հինգ տարիներու յարատեւութիւնը իր կրթ. գործը կատարած էր, այսպիսի հեռապատկեր մը երազական ցնորք մը միայն պիտի թուէր իմ մտաց, զի այդ յարատեւութիւն, ինքնին որքան ալ արժէք ունենայ, առանձինն չպիտի արդարացնէր զայն յաչս իմ։ Այդ ցնորքը սակայն, իրականութիւն մ'է ահա՛. գոհութեան բարբառք, խնդակցութեան արտայայտութիւնք, օրհնութեանց ձայներու բարեմաղթութեանց խռովք կը հնչեն այս խոնարհ յարկին տակ, սիրոյ լոյս պսակ մը կը բոլորի անոր շուրջը, բազմախուռն բարեկամ հոգիներու բղխիր ծաղկաբուրմամբը խնկաւէտ մթնոլորտ մը կը լնու զայն ու կը շրջապատէ զայն. և անոր հիմնադիրը՝ յուզումէն շուարած՝ չգիտէ ի՛նչպէս պատասխանել բոլոր այն աչերուն որք համակրանաց ուխտական թէ պաշտօնական ընծայներով ծանրաբեռն, ամէնքն կը կարկառին բոլոր այն ձայներուն որք սրտաբուղխ ողջոյն մը կը բերեն իրեն՝ հեռագրի, նամակի, ուղերձի, գրական յօդուածի կամ քերթուածի, բերանացի շնորհաւորութեան այլ և այլ ձեւերուն տակ։ Ու Ազգին պատկառելի Հոգեւոր Պետը, որ երկու ամիս առաջ իր ձեռօք ներկայացուցած էր այս Հաստատութեան վարչին Կայս. բարձրաշնորհ բարեհաճ գնահատութեան թանկագին նշանակը, կրօնական հոգեւոյդ արքանուէր պաշտամանց նախագահելէ և իր ամենէն պանծալի ու պանծացուցիչ ակադեմական քարոզներէն մին այս կրթական տօնին նուիրելէ յետոյ, կը հաճի դահերէց բազմիլ համակրանաց ու խրախուսանաց հաւաքոյթներ ի հանդէս բերող վեհ Ակումբի մը, որուն իրենց ներկայութեան շուքը կ'ընծայեն ազգային եկեղեցական և աշխարհական պաշտօնական Մարմնոց, Մամլոյն, ուսուցչութեան և մեր համազգի գրականութեան արժանայարգ ներկայացուցիչք, — շրջապատած Ցունաց Ամեն. Ս. Պատրիարքին պատգամաւորները, — իրենց երիտասարդ նորափայլ արժանեաց ու ծրիշ ծաղիկներուն զարդը՝ նախկին Սանունք, և ժողովրդական գոհունակ զգացումներու ջերմութիւնը՝ ծնողք և բարեկամք, ամէնքը՝ ներկայ թէ բացակայ մասնակիցք՝ պատասխանելով սիրախանդ հրաւէրին Պատրիարքական շրջաբերական կոնդակին, որ մարմին կու տար ազնուազգաց նախկին Սաներէ յղացուած խորհրդոյն, որ Նորին Ամենապատուութեան գրչով շարադրուած, ինքնին բարձրարժէք գընահատում ու վարձք մ'էր անդին, նախաքայլ միայն, սակայն յետադայ ա՛յնքան բարեյօժար ջանից՝ ի գլուխ փոյթեանդն Յանձնաժողովոյ Օրսելեանի, և զոր պիտի գար պսակել ի վերջոյ Նորին բարձրաշնորհ Սրբազնութեան պատուական նուէրը իւր մեծադիր լուսանկարին՝ օրհնաձիր մակագրութեամբ ուր կը հաճէր պատուել զմեզ «Հայր Զարգացելոց» վերակոչմամբ և վարժարանիս հիմնարկութեան թուականը նուիրագործել խորհրդաւոր տառագրութեամբ։

Կրթութեան ու լուսաւորութեան խոնարհ գործաւորի մը համեստ շրջանակին ու համեստ ակնկալութեանց բաղդատմամբ՝ ա՛յսքան առատ համեմատութիւններ ստացող առ նա և առ իւր կրթ. գործն համակրանքի այս մեծ ցոյցին բացատրութիւնը կը ջանամ գըտնել, և կը գտնեմ թէ երբ ժողովուրդներ կրթ. համոզում մը, գաղափար մը ուզեն յաչտել, զայն կ'անձնաւորեն անհատի մը վրայ որ կը թուի իրենց իբրեւ թանձրացումն, իբրեւ իրականացեալ բացատրութիւնը այդ հաւատոյն, այդ խորհրդոյն, թէեւ իրականն այդ գաղափարական ըմբռնումը լիովին արտայայտելու կատարելութենէն պակասի։ Եւ ահա՛ հայ ժողովուրդը, խորապէս թափանցուած դաստիարակութեան գործոյն նուիրականութեան, մեծութեան ու կարեւորութեան գաղափարով, յիս կը հաճի խորհրդանշան մը տեսնել այդ գործոյն ու իւր կրթասէր խանդին վկայութիւն ու գոհացում տալու եղանակ մը կ'ընէ պատւոյ ու քաջալերութեան նրաշխիքները զորս առ իս շռայլել արժան կը դատէ։ Տարօրէն յաւակնութիւն մը կ'ըլլար ինձ անոր հոգեբանութեան այս կէտն անտեսել ու իմ արժանեաց, որ ոչինչ ունի փայլուն, վերագրել ամբողջութիւնն այն սրտաղեղ խանդավառութեան որ կ'արտայայտուի Պէրպէրեան անուան շուրջը։ Եր երբեմն, մտքի գործաւորը, գրքի ու գրչի մարդը, ուսուցիչը, արհամարհուած արգահատելի էակ մ'էր յաչս բազմաց, ոչինչ աւելի բարձր, մեծամեծաց տուներուն մէջ, քան ծառաները որոնց հետ կը ճաշէր։ «Տիրացու», «վարժապետ» անունները՝ որովք կը կոչէին զայն՝ անարգական տիտղոսի համանիշ էին, կէս-պաշտ վերացամիտ մարդու, քիչ մը վհուկ, որ գըրքերու մէջ աշխարհքը կը մոռնար, բառերու օդային հնչիւնը միտքերն գրական հնչիւնէն նախադաս համարելու միամտութիւնն ունէր, որ լաւ էր առ առաւելն զիրենք զրօսցնելու և իրենց աղոց չարաճճի քմահաճոյից նշաւակ ըլլալու։ Այդ մեւեր տեսութիւնը տակաւ ուղղուեցաւ Հայ ժողովուրդին մէջ. գիտութեան ու կրթութեան պէտքին զգացման աճելուն, ինչպէս նաեւ ուսուցչին ալ այդ պէտքին և իր կոչման լաւագոյնս պատասխանելու ջանքերուն չափով՝ վարժապետը այլակերպեցաւ, բարձրացաւ անոր աչքին առջեւ ու տակաւ նուիրական հանգամանք մ'իսկ սկսաւ զգենուլ, իբրեւ աշխարհիկ նոր քահանայ մը։ Մտքերու մէջ կատարուած այս երջանիկ կրթական բարեշրջումը կը շեշտուի դպրոցին մէջ ու հրապարակին վրայ լուսաւորութեան ծառայող մարդոց մատուցուած սոյն օրինակ պատիւներ, իրենց անձէն աւելի իրենց ներկայացուցած գաղափարին ընծայուած յարգանք։ Վարժապետութի՛ւնն է մանաւանդ այս փառաւորման առարկան։

Ի մասնաւորի՝ Պէրպէրեան Վարժարանի արդիւնաւորութեան նկատմամբ տրուած ցնծագին ու չքեղ այս վկայութիւն, ներուի՛ ինձ Ազգին խորհող ու առաջնորդող դասակարգերուն կողմէ հանդիսաւոր գնահատումն ու վաւերացումը համարել այն կրթական սկզբանց որք անոր Տնօրէնը առաջնորդեցին իր 25ամեայ կրթ. գործունէութեան մէջ։ Երկու են անոնք էապէս։ Առաջինն այն է թէ կրթական գործը գերազանցապէս բարոյական գործ մ'է, թէ դաստիարակը հոգիներու յանձնառութիւն մ'ունի և հետեւապէս բարոյական ծանր պատասխանատուութիւն, թէ մաքուր ու ամուր բարոյականով մը կրթել իրեն յանձնուած սերունդները՝ առաջինու հիմնական պարտականութիւնն է դաստիարակին, և թէ կրթական գործին մէջ բարձրագոյն գերակշիռ նպատակը Դաստիարակութիւնն (éducation) է և անոր իբրեւ միջոց պարտի ծառայել ու ստորադասուիլ Ուսումը (instruction)։ Երկրորդ սկզբունքը կրթութեան բոլորամանեայ, ամբողջական ըլլալն է՝ որով դաստիարակութիւնը կը լինի միանգամայն բարոյական, մտաւորական, գեղեցկագիտական ու ֆիզիքական, և մտաւորականը, բազմակողմանի, կ'ընդգրկէ առանձինն գրականը, պատմականն ու իմաստասիրականը, տեղականն ու արուեստը, ասիական ու օտարը, տեսականը թէ գործնականը։ Պինդ համոզուած այդ սկզբանց, գիտակից դաստիարակի ու դպրոցավարի կոչման պահանջներուն ու անոր սրբութեան զգացմամբ տոգորուն, կրնամ ինքզինքիս վկայութիւնը տալ իմ խղճիս մէջ— ինչ որ պարկեշտութեան պարտք մ'է, ոչինչ աւելի — թէ իմաստնն ջանացած եմ հաւատարիմ մնալ անոնց, ոչ բանի մ'ուզած զոհել կամ ստորադասել զանոնք, ո՛չ մէկ հնարաւոր զոհողութեան ու ճգան առջեւ նահանջած՝ ապահովելու համար այդ կրթ. սկզբանց գործադրութիւնը, գոհացում տալու այդ պահանջներուն, խօսքի պատուէրին քով գործի օրինակը դնելու, անոնց միալու այդ սրբութեան։ Ինչ որ թերի էր յիս ու կրթ. գործիս մէջ՝ ջանացած եմ լնուլ, ինչ որ տկար՝ զօրացնել, ինչ որ թոյլ՝ ամրել, և պէտք է որ խոստովանիմ թէ այդ պիտի ըմբռնում մ'իմ պաշտօնիս՝ մեծապէս սատարած է աննկուն յառաջդիմութեանցս, այնպէս որ կրնամ ըսել թէ ես ալ իմ վարժարանիս աշակերտն եմ մասամբ ու իմ բարոյական և իմացական մշակումէս շա՛տ բան կը պարտիմ անոր։ Ու արդեանց գեղեցկութիւնը կը քաջալերէր զիս չարունակ, եռանդը ու աշխոյժս կը բորբոքէր անդուլ, հիւք մը կ'ընէր իմ գործս ինծի, դաստիարակի խիղճս երթալով խստապահանջ կը սրէր, միշտ աւելի անդիմադրելի դարձնելով ուսուցանելու հրապոյրը, տակաւ աւելի բուռն՝ ուսանողաց օգտակար ըլլալու տենչը, աւելի քաղցր ու ոգեւորիչ՝ կատարուած պարտականութեան զգացումը։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ԻԶՄԻՐ-ՀԱՄՊԷՐ. — Մանզումէի ղրկուելիք նամակները պէտք է խըմբագրութեան հասցէին ուղղէք, առանց մասնաւորները զբաղեցնելու։

ԳԱՏԸԳԻՒՂԷՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ՄԵՐ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆԸ

Տխուր պարտաւորութիւն մը կատարած էինք այն օրը, բարեկամ անձի մը հուսկ յարգանք մը ընծայելով իր վերջին հանգրուանին մէջ։ Գերեզմանատունը ուր մտեր էինք և ուր մնէ իւրաքանչիւրը զանազան ապաւորութիւններ կրեր էր անշուշտ, իր ներկայ վիճակին մէջ կ'արժէր որ մեր ուշադրութեան առարկան ըլլար, մանաւանդ որ նմանօրինակ ո և է առիթի մը մեր տրամութիւնը ցրուելու համար տարբեր բանով մը զբաղելու պէտքը զգալի էր։

Այցելուն, մուտքի դռնէն ներս մտած պահուն, իր աջ կողմը կը գըտնէ ամբողջ տարածութիւն մը՝ ծառերու, ծաղիկներու տունկերու որոնք, վարէն վեր միմիայն այդ կողմը կը զարդարեն բաւական ճաշակով ու խընամքով։ Մեծ քանակութեամբ այդ բուսականութեան վայելուչ տեղաւորման համար յայտնի է թէ մեծ ալ դրամ և աշխատութիւն սպառած ըլլալու էր. պարագայ մը որ ոչ ոքին աչքէն չէր վրիպեր։ Ըսի՞ թէ ձախ կողմը ամայի դաշտի մը պատրանքը կու տար և թէ երկու կողմերը, այսպէս, հակապատկերային վիճակ մը կը ներկայացնէին։ Ի՞նչու սակայն այս հակադրութիւնը։

Եթէ հարկ է մասնանշել ուշադրաւ կէտեր, այդ տրամադրութիւնը ինծի չէ որ պիտի պակսի։ Առանց յիշելու «Մեռելոց օթեւան»ին մէջ գտնուած այն շինութիւնները — պահապանի տնակ, հսկայ ջրամբար մը իր կազմածով, տաղաւար մը են.— և այն կարգադրութիւնները որոնք անհրաժեշտ են ազգ. գերեզմանատան մը վայելուչ կացութեան մը ենթարկելու համար, կը փորձուիմ հպանցիկ կերպով քանի մը դիտողութիւններ ընել, որոնք բնականաբար կ'ուղղուին «առ որ անկ է։»

Անդրադառնալով ուրեմն վերոյիշեալ հակադրական երեւոյթին, կը փութամ յայտնել թէ իմ երեւակայածէս և նմանածէս չատ տարբեր իրողութեան մը առջեւ կը գտնուէի։ Պահ մը ինծի այնպէս թուած էր թէ այն կանոնաւորութիւնը և բարեզարդութիւնը որ կը տիրէին մեր գերեզմանատան աջակողմեան հատուածին մէջ, արդիւնք էին Թաղ. Խորհրդի մը կամ «Խնամակալութեան» մը ջանքերուն որոնք անշուշտ պիտի շարունակուէին մինչեւ որ ամբողջ տարածութիւնը՝ անխտիր՝ միեւնոյն հոգածութեան ենթարկուէր և կը մտածէի բարինիշով մը շնորհաւորել այն մարմինը որ պատճառ եղեր էր այդ գովելի կարգադրութեանց։ Եւ սակայն, պզտիկ քննութիւն մը տեղւոյն վրայ՝ բաւական եղաւ զիս հետեւեալ կերպով լուսաբանելու։

Այսպէս, վերահասու եղայ թէ բարեսէր ազգային մըն էր որ ինքնաբերաբար ամէն օր հոն այցելելով, նշանակելի յարատեւութեամբ մը— ուր իր սրտի տէր մարդու առաւելութիւնը մեծ դեր կը խաղար— պարտիզպանին, բանուորին, մշակին հետ մէկտեղ աշխատած, աքնած, նեղուած էր, մաքրել տալով հողակոյտերը, վայրի խոտերն ու բոյսերը, թաղերը բաժնելով, ծառերու տունկերու և գեղեցիկ ծաղիկներու լայն հաւաքածոյ մը սփռելով հոն, իր իսկ ծախքով և ձեռներէցութեամբ։ Եւ այսօր, գերեզմանատան այդ մասը ակնապարար ու հոգեզուարճ երեւոյթ մը կը պարզէր որ չատ աւելի պիտի չկշռուէր անշուշտ՝ անգամ մը որ գարունը գար ողջունել մեռելներուն այդ մեծատարած բնակարանը։

* * *

Հիմայ իմ տեղս ու որ ալ ըլլայ, ստ խորհրդածութիւնները պիտի ընէ։

Դիւղիս եկեղեցին, կամ ուրիշ բառով, Թաղ. Խորհուրդը որ «Կանոնագիր ազգ. գերեզմանատան Հայոց ի Գատըգիւղ, Ուզուն-Զայըր» կոչուած ծրագիր մը ունի 1893 մայիս թուականէ գործադրելի, հարկ է որ տասր պարունակած յօդուածներուն տրամադրութեանց համաձայն չարժէր։ Այդպէս ըրա՞ծ է։ Չեմ կարծեր։ Տարիներու շարքի մը մէջ մինակ դրամ դանձուած է և գերեզմանատան բարեզարդութեան համար բան մըն ալ մտածուած ու գործադրուած չէ ցարդ, բայց ի ջըրամբարի մը շինութենէն և պահապանի սենեակի մը նորոգութենէն։

Բայց Կանոնագրին աւելի պերճախօս է, իրեն դիմենք որ համոզուինք։

Մասն Բ. Խնամակալութիւն վերնագրին տակ, 12րդ. յօդուածը սապէս կը սկսի. «Գատըգիւղի ազգ. գերեզմանատան Խնամակալութիւնն կը բաղկանայ հինգ անդամներէ, որոնց չորսը աշխարհական և մէկը կղերական են։ Կղերական անդամ է միշտ Թաղին քարոզիչն որ կը նախագահէ ի հարկին Խնամակալութեան ժողովներուն։»

Արդ, դիտելի է որ երկար ատենէ ի վեր գիւղիս եկեղեցին «գերեզմանատան խնամակալութիւն» անուան տակ «օրինաւոր» մարմին մը ունենալէ դադրած է, թերեւս... խնայողական պատճառներով և Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն երկու հոգի են որ կոչուած են պաշտօնին, մինչդեռ բստ Կանոնա-

---

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ (29)

ԿՈՐՈՆ

ԺԱՎԷԼ

ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՃԻՐԸ

Բ.

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

—Ըսել է մարդասպանը չի գտնուեցաւ երբէք։

—Ոչ, և սակայն չատ հետքեր ցոյց տրուեցան ոստիկանութեան... այդչափը բնաւ տեսնուած չէր...

«Որովհետեւ օրագիրները չատ աղմուկ հանած էին այս խնդրին չուրջը, չատ մը մարդիկներ, զուարճանալու համար, ինքզինքնին ամբաստանեցին իբրեւ ոճրին հեղինակները, իրենց հետ մէկտեղ մեղսակիցներ ալ ցուցնելով որոնք չատ անգամ նախկին զանազան ոստիկաններ կ'ըլլային. և նոյն իսկ կը յիշեմ որ Կամպէթթա մականունով մէկը մը, Տիւֆուր, բանի կ'ուզէր որ ինքը ըլլար մարդասպանը, այնպէս որ ստիպուեցան քանի մը օր զինքը պահելը նելու բանտը... որպէս զի խոստովանի թէ սուտ խօսած էր...։

«Եւ մինակ երբ ապահովութեան տեսուչը իրեն ըսաւ թէ՝ եթէ յամառէր այս սուտին մէջ չիտակ կիւեօթին կ'երթար, պռաց. Ա՛հ, չէ՛ չիտակը, ալ աւելի առաջ չեմ երթար։

—Թօհմ'ֆ մարդիկ, ըսաւ Տէրվալ։

—Այո՛, չիտակը, իրաւունք ունիք... անմտնկ տիպարնե՛ր կան...։

Երկու մարդիկը անցան այն փողոցներէն, ուր վարնոց պոռնիկներ վատանուն տուներու չուրջը կը թափառակոտին ճանկերնուն անցուցած յաճախորդները հոն տանելու համար։

Լըրիչ հարցաքննեց բոլոր այս տուներու տէրերը, զորս կը ճանչնար և որոնց մեծագոյն մասը ի պահանջել հարկին ոստիկանութեան օժանդակները կ'ըլլան։

Ոչ մէկը տեսած էր ծինաւոր կինը, «ձեռ... կինը», ինչպէս Ատոլֆ այնքան նկարագեղօրէն կը կոչէր զանիկա։

Ամբողջ երեք ժամ, առանց արդիւնքի հետաղօտեցին Բարիզի այս անկիւնը։

—Կը տեսնէք, բան մը պէտք չէ արհամարհել։ Եթէ օրիորդը Բարիզ է, պէտք է անպատճառ գտնենք զինքը։

Ցետոյ իրիկուան տասնըմէկին ատենը, Լըրիչ տեղի տալով իր քապօթէնի ան պզտիկ հակումին, որ ոստիկաններու համար ալ աւանդութիւն մը եղած է Բարիզի մէջ, երկրաչափին ըսաւ.

—Ու հիմա պարոն, չիտակ Պալ Օքթօպըր։

Եւ ճառախօսական ոճը ձգելով.

—Հոն երթալու ատենն է, աւելցուց. տէրը կը ճանչնամ ես, բարի թիբ մըն է որ եթէ ո և է տեղեկութիւն ունենայ, անպատճառ կու տայ մեզի։

Կառք մը զիրենք տարաւ Մօնթաներ-Սէնթ-Ժընըվիէվ փողոցը։

—Անկարգութեան բուն կեդրոնի մը մէջ չե՞նք, հարցուց Տէրվալ, մինչդեռ կառքը դանդաղօրէն վեր կ'ելլէր փողոցին ցից սալայատակէն։

—Ճիշդ ու ճիշդ, Պալ Օքթօպըր ուր հիմա կ'երթանք, երբեմն կը ծառայէ նաև իբրեւ ժամադրավայր մտաւորական վերանորոգումի դաւանակիցներուն։ Եւ բաւական հետաքրքրաշարժ չէ՞ տեսնել որ միեւնոյն սրահը իրիկուն մը պարողներու և պատանիներուն կը ծառայէ. ուրիշ իրիկուն մըն ալ հաւաքավայրն է ճառասացներու, որոնք իրենք ալ կ'երազեն իրենց ժամանակակիցները պարել տալու։

Պալ Օքթօպըրի առջեւ վար իջան։

Դուրսէն ձախեղերքի այս հռչակաւոր հաստատութիւնը կը նմանի սովորական գինետան մը որ իր քովիններէն քիչ մը աւելի չքեղ զարդարուած ըլլալով, միայն կը տարբերի։

Լուսաւոր խոշոր դուռը մը, որու վրայ լոյսերուն մէջ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ բառը կը կարդացուի, կը ցուցնէ թէ ուրիշ բան կայ հոս. վարպետը, բարի վաճառականի բարեմիտ դէմքով և հեզ շարժուձեւով խոշոր մարդ մը, ընդ առաջ եկաւ իր այս չի+ յաճախորդներուն և ոստիկանը ճանչնալով.

—Վա՛յ, դո՞ւք էք, Պ. Լըրիչ։ Երկար ատենէ ի վեր չէիք երեւար կոր, ի՞նչ եղաք ուրեմն։

—Գործէս քաշուած եմ հիմակ։

—Ա՜, հասկցայ, ըսել է... պարոնին հետ պարահանդէսները կը պտըտիք, հա՞։

Իրենց նստած սրահին խորը, ատեն ատեն դուռ մը կը բացուէր, ուրկէ պարողներ և պատանիներ ներս կը մտնէին հաշուեխողանին աղջին, զովացուցիչ մը առնելու համար։

Խմողներուն ականջին, նուագախումբին պոռացող ձայները նուաճող ոտքի աղմուկ մը կուգար, պարողներուն, երաժշտութեան ձայնին մեծ սրահին տախտակամածը թնդացնող ոտքերուն աղմուկը։

Դասնը ճիշդ մտիկը, հաշուեխողանին և սրահին միջեւ, երկու ոստիկաններ պարահանդէսին վրայ կը հըսկէին։

Երաժշտութեա՞ն աղդեցութիւնն էր արդեօք։ Տէրվալ նշմարեց որ այս պատուական ոստիկանները զուարթ դէմքեր ունէին և նոյն իսկ սիրուն կերպով մը կը խօսակցէին պարողներու մէկ քանիին հետ։

(Շարունակելի)

գրին, հինգ անգամէ բաղկանալու էր Խնամակալութիւնը և ան ալ՝ ուշ-Թադական անձեր։ Այս պարագան կը մատնանշէ անոր համար որ գերեզմանատան վերաբերեալ գործերը բաղձացուած եղանակով վարելու համար երկու հոգին չպիտի բաւէր, որչափ ալ գործունեայ և անշահախնդիր անձեր ըլլային անոնք։

Ներկայ պայմաններուն մէջ, չատ ուշադրաւ են նաև հետեւեալ 14րդ. յօդուածին սա Ա. և Ե. տրամադրութիւնները որոնք Խնամակալութեան պաշտօնը կը յատկանշեն։

«Ըստ յատակագծին՝ որ վաւերացեալ է Թաղին Թաղ. Խորհրդէն, Գերեզմանատան ներքին «ուղիներն բանալ, Մասնաւոր և Ընդհանուր գերեզմաններն որոշել», Գերեզմանատան չուրջը պատապարել, և ըստ պարագային կարգաւ քահանայի և պահապանի սենեակներ չինել, կառուցանել մատուռ, «ծառերով զարդարել գերեզմանատունն» և,

«Հսկել կտակողաց և նուիրատուաց կամաց անթերի գործադրման և հարկ եղած ծախքերն ու չինութիւններն կատարել»։

Արդ, ստորագծուած կարեւոր մէկ մասը բոլոր աշխատութեանց՝ որոնք Խնամակալութեան մը կատարելու սահմանին մէջ կը գտնուէին, միակ Թաղեցի մը իր միջոցներով և անհատական ջանքերով յաջողած է ի գլուխ հանել, անոր համար որ ազգ. գերեզմանատուն մը ներկայանալի վիճակի մը վերածելու արժանապատուութիւնը կը կրէր ան՝ այն նուիրական փափաքին հետ որ էր իր հանգուցեալ սիրելիներուն «յետին կայան»ը ծաղկազարդել ու պճնել։

Այդ բարեսէր անձին օրինակելի ջանքերուն վրայ չեմ ուզեր ծանրանալ։ Թո՛ղ իրերը իրե՛նք խօսին։

Պէտք է որ մեր գերեզմանատանը իր օրինաւոր «Խնամակալութիւն»ը ունենայ և ասիկայ՝ կարելի եղածին չափ չուտով։ Տեղւոյն ամայի և անխնամ մնացած մասը ժամառաջ արժան է նոյն վիճակին վերածել ուր կը գտնուի աջակողմեան հատուածը։ Մնացեալ չինութիւններուն համար հարկ է այժմէն դիմումներ ընել առ որ անկ է, վերջապէս այնպէս մը տնօրինել այս ամէնը որ աւելի չտրուի ինչ ինչ գժգոհութեանց և առարկութեանց որոնք անչուշտ իրաց ներկայ վիճակին մէջ յառաջ գալու մէկէ աւելի պատճառներ ունին։ ԹՂԹԱԿԻՑ

Գուրբէթլի

ԽԱՐԻՃԻՑԷՆ

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ.—Լա Հէյտէն «Տէյլի Մէյլ» կազէթասընա չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆնամէէ նազարէն, Ֆէլէմէնկ հիւքիւմէթի Թարաֆընտան Ինկիլթէրա հիւքիւմէթինէ վէրիլէն նօթատա, Եվրոբա տէվլէթլէրի Թարաֆընտան Պօէրլէրին լէհինտէ միւտախէլէ վուքու պուլաճաղը հագգընտա զէրրէ գատար իւմիտ մէվճուտ օլմատըղընը, վէ բնրա օլունան ճէտուրանէ մուհարէպէտէն էյի նէթիճէ հասըլ օլմաեաճաղընը Պօէրլէրէ անլաթմագ իչուն, Ճէնուպի Աֆրիգաեա պիր գօմիսիօն կէօնտէրիլմէսինէ րազի օլուպ օլմաեաճաղը Ինկիլթէրա հիւքիւմէթինէ սօրմուշ տըր։ Ֆէլէմէնկ հիւքիւմէթի՝ մէզքիւր նօթատա, հարպ մէյտանընտա պուլունան Պօէրլէրէ պէօյլէ պիր գօմիսիօն կէօնտէրմէք իչուն, նէ Եվրօպատաքի վէ նէտէ Ճէնուպի Աֆրիգատաքի Պօէր րէիսլէրինտէն մէէզունիյէթ ալմատըղընը, վէ վազիֆէսինի իյֆա իթմէք իչուն գատտ խուէլէն նէրէ գատար կիթմէք իւզրէ գօմիսիօնուն մաեիյէթինէ ինսանիյէթ նամընա պիր միւֆրէզէ աքեր պուլունտուրուլմասընը Ինկիլթէրա հիւքիւմէթինտէն րէճա իթմիշ տիր։ Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի՝ պու Թէքլիֆի Թէտգիգ իթմէքտէ վէ պու խուսուստա Լօրտ Քիչնէր իլէ միւզաքէրաթտա պուլունմագտա օլտուղունտան, Ֆէլէմէնկ հիւքիւմէթինէ պիր գաչ կիւնէ գատար գաթի պիր ճէվապ վէրիլէճէք տիր։ Ֆէլէմէնկ հիւքիւմէթինին նօթասը՝ Ինկիլթէրանըն հէր Թարաֆընտա նազարը տիգգաթը ճէլպ իթմիշ իսէ տէ, մէզքիւր նօթանըն միւսպէթ ճէվապէ փաթէսիլ գալաճաղը զաննը օլունուեօր։ Զիրա Ինկիլիզլէր Թարաֆընտան սուլհ միւզաքէրաթընա կիրիշմէք իչուն ասլա պիր արզու եօգ տըր։ Շիմտիքի գապինէ Թարաֆտարը օլան կազէթալարըն պու խուսուստաքի սիւքիւթի՝ էհէմմիյէթսիզ նազարը իլէ պագըլաճագ պիր քէյֆիյէթ տէհիլ տիր։ «Թայմզ» կազէթասը՝ նէչր իթտիկի պիր պէնտտէ, Պօէրլէր իլէ միւսալահա պիր տէվլէթ արասընտա միւսալահա ագտ իտէճէք Ինկիլթէրատա պիր հիւքիւմէթ վէ մէմուր օլմատըղընը պէեան իտիեօր։ Պօէրլէր՝ Ճէնուպի Աֆրիգատա Ֆիլէմէնկլիլէրին Թէֆէվվիւգընը Թէմին իչուն, մուհարէպէյէ տէվամ իտիեօր, հալպու քի մէզքիւր մէմլէքէթտէ Ինկիլիզլէրտէն պաշգա հիչ պիր քիմսէնին Թէֆէվվիւգ իտէմէյէճէյինի պիւթիւն ալէմ Թաստիգ իտիեօր։ Պօէրլէր մուհարէպէյէ խիթամ վէրէրէք, հէր գէման սուլհա նաիլ օլապիլիրլէր։ Պօէրլէր րէք էյի պիլիրլէր քի, սիլահլարընը Թէրք իտէրլէրսէ, Ճէնուպի Աֆրիգատա վէ սաիր Ինկիլիզ միւսթէմլէքէաթընտա պուլունան էհալինին սիեասի վէ մէտէնի հուգուգունա նաիլ օլաճագլարտըր։ Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի Պօէրլէրին հարաքէթլէրինէ գարշու Ճէնուպի Աֆրիգանըն էն պէօյիւք գըսմընտա սուլհ վէ ասաեիշի իատէ իթմիշ օլտուղու հալտէ, Պօէրլէր՝ մուհարէպէյէ տէվամ իտէճէք օլուրլար իսէ, Ինկիլթէրա տախի Պօէրլէրի մահվ իտինճէյէ գատար մուհարէպէյէ տէվամ իտէճէք տիր։

—Պէրլին սիեասի մահաֆիլինտէ Ինկիլթէրա իլէ Պօէրլէր արասընտաքի սուլհ միւզաքէրաթը հագգընտա հիչ պիր մալիւմաթ ալընմամըշ տըր։ Պունունլա պէրապէր իքի նօգթա մուհագգագ տըր. էվվէլա՝ Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի՝ Պրիւկէր վէ Լէյտս իլէ միւզաքէրաթտա պուլունմամըշ, սանիյէն, պէօյիւք պիր տէվլէթ Թարաֆընտան բնրա օլունան պիր սուլհ Թէքլիֆինի ասլա գապուլ իթմէեօր։ Պինաէն ալէյհ, կէօյա Ալմանիա, Ֆրանսա վէ եախօտ Ռուսիանըն՝ Ֆէլէմէնկ հիւքիւմէթինի սուլհ ագտը իչուն Թէշվիգ իթտիկի հագգընտա նէչր օլունան հավատիս էսասսըզ տըր։ Պախուսուս, Ալմանիա՝ էվվէլճէ լոնտ իթտիկի կիպի, Պօէրլէր լէհինտէ սուլհ ագտը իչուն միւտախէլէտէ պուլունմաեաճագ տըր։ Պօէրլէր՝ անճագ Ինկիլթէրա իլէ միւզաքէրաթտա պուլունապիլիրլէր։ Մամաֆիհ՝ սուլհ միւզաքէրաթընա կիրիչմէք իչուն, Ֆէլէմէնկ հիւքիւմէթինին տէլալէթինի իթտիխի Թէվասսութ Թէքլիֆինին Ինկիլթէրա Թարաֆընտան գապուլ օլունմասը իմքեանըզ տէհիլ տիր։

ՏԻՒՄԷՆԼԻ ՊԱԼՕՆ.—Տիւմէնլի Պալօն մուճիտի Մ. Սանթօս Տիւմօնըն սէնի րէգիպը Մ. Օկիւսթօ Սէվէռօ՝ Մ. Սանթօս Տիւմօնտան սինինէն տահա քիւչիւք օլուպ, Պրազիլիա բարլամէնթօսը ազասընտան տըր։ Մ. Սէվէռօ՝, Մ. Սանթօս Տիւմօնա 8,000 Ինկիլիզ լիրասընտան իպարէթ միւլլի պիր հէտիյէ վէրիլմէսինի Թէքլիֆ իթմիչ տիր։ Մումայիլէյհ՝, Ճէնուպի Ամէրիգա սիեասի րէճալընտան օլուպ 40 եաչընտա տըր։ Մ. Սէվէռօ՝ Պրազիլիա բարլամէնթօսընտա լիսանընըն ճէրպէզէսի իլէ մէչհուր տըր։ Մումայիլէյհ՝ պիր մօթէօր իյճատ իթմիչ վէ պունտան իւչ այ էվվէլ մէզունիյէթ ալարագ Մ. Սանթօս Տիւմօնըն տիւմէնլի պալօնընտան տահա միւքէմմէլ պիր պալօն ինշա իթմէք մագսատը իլէ, Բարիզէ կէլմիչ տիր։ Մումայիլէյհ՝ պալօնունըն ինչասընը խայլը իլէրլէթմիչ օլտուղունտան, պու այ նիհաեէթինտէ հավաեա չըգմագ իւմիտինտէ պուլունուեօր։ Պալօն Թէճրիւպէլէրինի պիթիրտիքտէն սօնրա, Պրազիլեաեա ավտէթ իլէ գայէթ պէօյիւք պիր հավա կէմիսի եաբաճագ տըր։ 100 եարտա ուզունլուղընտա օլաճագ օլան պու հավակէմիսի իլէ պահրը մուհիթը Աթլանսիեի կէչմէք Թէսավվուր էյլէմէքտէ տըր։

ԱԼՄԱՆԻԱ ՎԷ ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ.—Գալքիւթատան աժանս Րէօյթէրէ իչար օլունուեօր քի, Հինտիսթան ուլումի վալիսի Լօրտ Քըրզըն՝ մէզքիւր լիմանտա պուլունան «Թէթիս» նամ Ալման գըրվէթը զապիթանը իլէ, Աւստրիա նամ Աւստրիա-Մաճարիսթան գըրվէթը գումանտան վէ զապիթանընը էֆրէնճի յունվարըն 28 ինտէ պիր զիեաֆէթէ տաւէթ իթմիչ տիր։ Լօրտ Քըրզըն ճէնապլարը՝ Ալմանիա իմբէրաթօրունըն սըհհաթընա չարապ իչտիկի սըրատա, միւչարիլէյհ իմբէրաթօրըն Ինկիլիզլէրին տօսթու օլուպ, Ինկիլթէրա գըրալընըն պէօյիւք մախտումընա Ֆէվգէլատէ իհթիրամաթ էսէրի կէօսթէրմէքտէ պուլունտուղունը վէ Հինտիսթան գահրամանլարընա քիւլլի մուավէնէթ իթտիկինի պէեան իթմիչ տիր։

Լօրտ Քըրզըն ճէնապլարը՝ սօնրատան Աւստրիա-Մաճարիսթան իմբէրաթօր վէ գըրալընըն էվսաֆընը զիքր իտէրէք, միւչարիլէյհին սըհհաթընա իչմիչ տիր։ Պու սըրատա Ալման վէ Աւստրիա մարշը Թէրէննիւմ իտիլմիչ վէ Ֆէվգէլատէ ալգըշլանմըշ տըր։

ՌՈՒՍԻԱ ՎԷ ԻԹԹԻՖԱԳԸ ՄԻՒՍԷԼԼԷՍԷ.—«Ֆօսիշէ Զայթունկ» կազէթասը՝ հագգընտա արշիտիւք Ֆրանսուա Ֆէրտինանտըն Պէթէրսպուրկա սէեահաթը միւնասէպէթիյլէ, տէվլէթլէրին չիմտիքի ահվալընը Թէտգիգ իտսէ, Ալմանիա իլէ Եվրօպատաքի սաիր պէօյիւք տէվլէթլէր արասընտաքի միւնասէպաթըն տէիչմէտիկինի զիքր իտիեօր. վէ տէեօր քի՝ ԻԹԹիֆագը միւսէլլէսի Թէշքիլ իտէն տէվլէթլէր վէ մէզքիւր տէվլէթլէր իլէ սաիր տէվլէթլէր արասընտաքի միւնասէպաթ ասլա տէիչմէմիչ վէ արալարընտաքի տօսթլուգ միւքէմմէլ տիր։ Ավուստրիանըն Ռուսիա իլէ տօսթանէ միւնասէպաթընը Թագվիյէեէ չալըչմասը՝ Ալմանիա Թարաֆընտան չիւպհէ իլէ Թէլագգը իտիլմէեէճէք տիր։ Պունա տէլիլ օլարագ, եագընլարտա Զար հազրէթլէրի Թարաֆընտան Ալմանիա իմբէրաթօրընա պիր Թագըմ հէտիյէլէր կէօնտէրիլտիկի կիպի, Ալմանիանըն Վիէննա սէֆիրի բրէնս Եօլէնպուրկ Թարաֆընտան էրատ իտիլէն պիր նուտգտա, Ալմանիա վէ Ավստրիա-Մաճարիսթան իմբէրաթօրլուգլարը արասընտա սարըլմասը գապիլ օլմաեան ԻԹԹիհատ վէ ԻԹԹիֆագտան պահս օլունմուչ տըր։

Ցագլա օլարագ, եագընլարտա Ալմանիա իմբէրաթօրը Թարաֆընտան Իթալիա գավմընա կէօնտէրիլէն հէտիյէլէր իլէ, Ռօմա պէլէտիյէ րէիսինին միւչարիլէյհ իմբէրաթօրա պէեան օլունան Թէչէքքիւրաթը՝ իքի գավմ արասընտաքի միւնասէպաթըն սամիմիյէթինէ չահիտ տիր։ Մէզքիւր մուգալէ՝ չիմտիյէ գատար ԻԹԹիֆագը միւսէլլէս Թարաֆընտան Թագըպ օլունմագտա օլան բօլիթիգանըն մուվաֆըգ տըր։ Պիլխասսա, ԻԹԹիֆագը միւսէլլէս՝ Ինկիլթէրանըն պիր իլէ Թէմամիլանաճագ օլուրսա, մուլահաթսը տահա զիեատէ մուվաֆըգ օլուր։

ԼՕՆՏՐԱ ԷՀԱԼԻՍԻ.—Սօն Թահրիրը նիւֆուսա նազարէն, Լօնտրա էհալիսի՝ 4,536,541 քիչիտէն իպարէթ տիր։ Պունլար 20280 հէքթար արազի իչղալ իտիեօր։

Էճնէպիլէրին մըգտարը՝ 60 սէնէ զարֆընտա 40000 քիչի գատար արթմըշ տըր։ Շիմտի էճնէպիլէրին մըգտարը՝ 1,335,377 քիչի օլուպ, պունլուն 38117սի Ռուս, 27427սի Ալման, 26480ի ինկ վէ 11264ի Ֆրանսըզ տըր։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ ՄԱԼԻՑԷՍԻ.—Պուքրէշտէն եազըլըեօր.—«Մ. Սթուրտանըն Թահթը րիեասէթինտէ պուլունան Լիպէրալ Ֆըրգասը՝ իքի սէնէտէն պէրու իգթիտար մէվգիինտէ տիր։ Պու Ֆըրգա՝ սաիրլէրինտէն տահա զիեատէ մէթանէթ կէօսթէրմիչ, վէ պու սուրէթլէ սօն զէմանտա հիսս օլունան մալիյէ միւչքիլաթընըն էօնիւնէ ալմագ իչուն ճիտտիյէթ վէ ղայրէթ իլէ չալըշմըշ։ Ֆիլհագիգա կէչէն սէնէ Ռումանիա մալիյէ նազըրը Մ. Բալատի՝ պիւտճէտէ պիր չօգ Թէսարրուֆաթ մուվաֆֆագ օլապիլտի։ Ռումանիա իչուն էսասը նաիր կէօրիւլէն մուվաֆֆագըյէթլէրտէն օլմագ իւզրէ, կէչէն սէնէքի Ռումանիա պիւտճէսի...

Ռումանիա մալիյէ նազըրը՝ կէլէճէք սէնէ պիւտճէսինինտէ աչըգ սուրէթլէ Թէրթիպ վէ Թանզիմ իթմէք Ֆիքրինտէ իտի։ Լաքին պու տէֆա քէնտիսինէ պիր չօգ էնկէլլէրտէն միւմանաաթ վուքու օլտու։ Պիլխասսա Նաֆիա նէզարէթի պիր չօգ մանիլէր չըգարմագտա իտի։ Հասըլ օլան իչպու իխթիլաֆ իւզէրինէ, Մ. Բալատի՝ իսթիֆասընը վէրմէկէ մէճպուր օլտու։ Իչպու իխթիլաֆը պիրաղ տահա իզահ իտէլիմ։ Ռումանիատա ախիրէն գապուլ իտիլէն պիր գանուն մուճիպինճէ, մէմլէքէթտէն իխրաճ օլունաճագ պէհէր քիլօկրամ չէքէրտէն 16 սանթիմ րէսմ ալընմագտա վէ իչպու րէսմ իլէ Ռումանիա հիւքիւմէթի՝ սէնէվի 3 միլիոն ֆրանգլըգ պիր վարիտաթ Թէմին իթմէքտէ իտի։ Եանի, միւխթէլիֆ Ֆապրիգալար մահսուլաթընըն իխրաճաթընը գօլայլաթմագ իչուն, սահիպլէրինէ միւքեաֆաթէն վէրիլէն մըգտարը (3 միլիոն ֆրանգ տէրէճէսինտէ տիր) պու սուրէթլէ ալընմագտա իտի։ Լաքին չէքէր Ֆապրիգալարը պու ուսուլտան զարար կէօրէրէք, գաբանմագա պաշլատըլար, վէ 500 ֆրանգ գըյմէթինտէ օլան էսհամլարը՝ 150 տէն աշաղըեա տիւշտի։ Ցագաթ իչպու Ֆապրիգալարտա Ալման, Ֆրանսըզ վէ Պէլճիգա սէրմայէտարլարընըն չէրիք պուլունտուղու իչուն, մէնսուպ օլտուգլարը հիւքիւմէթլէրին Թէվասսուտը իլէ պու րէսմին լաղվը՝ Ռումանիա հիւքիւմէթինտէն իսթէնիլտի։ Մ. Սթուրտա՝ մէզքիւր րէսմի 7 սանթիմէ Թէնզիլ րազի օլտու։ Անճագ մալիյէ նազըրը Մ. Բալատի՝ չէքէրլէր հագգընտաքի իչպու րէսմին լաղվընը վէ հաթթա Թատիլինի գապուլ իթմէտէ, վէ տիկէր ճիհէթտէն, պիւտճէնին տիգգաթլը չաեան պիր տէրէճէտէ իտտիրիլմէսինի, վէ պիլխասսա Նաֆիա նազըրընըն մուխալէֆէթինէ գարշու, տէմիր եօլլարը մէսարիֆինին Թէնզիլմէսինի Թէքլիֆ իթմէքտէ իտի։

Հասըլը մալիյէ նազըրը պաշա չէգամահարագ իսթիֆա էյլէտի։ Վազիֆէսինի տէրէօհտէ իտէն պաշ վէքիլ Մ. Սթուրտա՝ մէճէլիսէ տէնիլ տիր. Մալիյէ մահաֆիլինտէ տէվէրան իտէն րիվաեէթլէրէ կէօրէ, Ռումանիա հիւքիւմէթի՝ չէքէր Ֆապրիգալարընը սաթըն ալմագ, վէ էճնէպի սէրմաեէտարլարընտա օլտուգճա Թազմինաթ վէրմէք Թէշէպպիւսինտէ իմիչ։ Թազմինաթ մըգտարը 130 միլիոն ֆրանգա պալիղ օլաճագ իմիչ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Խազինէի Խասսայի Շահանէ Թահրիրաթ գալէմի խիւլէֆաասընտան իզզէթլու Ապտուրրահիմ վէ Պաղտատ արազիի Սէնիյէ գօմիսիօնը ազասընտան Թահրիրաթ պաչ քեաթիպի Նէճիպ պէյլէր իլէ Այտըն էմլաքը Հիւմաեունի խաարէսի Թահրիրաթ պաչ քեաթիպի Ցակօբ էֆէնտիյէ սանիյէ սանիսի րիւթպէլէրի Թէվճիհ պույրուլմուչ տըր։

ՆԻՇԱՆ

Հիւմաեուն խըտմէթլէրինէ մէպնի, Մէքթէպը հարպիյէի Շահանէ բիեատէ Թալիմի մուալլիմլէրինտէն միրալայ Իզզ. Հիլմի պէյէ իքինճի րիւթպէտէն Մէճիտի նըշանը զիշանը իհսան պույրուլմուչ տըր

ԹԷՊԼԻՂԱԹԸ ՌԷՍՄԻՅԷ

Սաաէի Թէահիլաթվահէի հազրէթի Բատիշահիտէ, Սուրիյէ վիլաեէթի տախիլինտէ քեաին Մէզիրիպտէն Տէրաաէ գատար Թէմտիտ օլունմագտա պուլունան խաթթը Թէլէկրաֆի իքմալ օլունարագ, Տէրաատա մուխապէրաթա միւպաչէրէթ օլունտուղը կիպի, վիլաեէթը միւչարիլէյհա տախիլինտէ քեաին Սալհատ գազասընտա տախի հաֆթատա իքի տէֆա ամէտ ու չիւտ իթմէք իւզրէ, պիր բօսթա չիւպէսի քիւչատ օլունարագ, ատի վէ Թէահհիւտլի մէքաթիպ գապուլ վէ Թէամիւրինէ միւպաչէրէթ իտիլտիկի Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթը ալիյէսինտէն պիլտիրիլմիչ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷՆ

ՄԷԿԹԷՊԼԷՐԻՆ ԹԷՖԹԻՇԱԹԸ.—Միլքիյէ մէքթէպլէրինտէ վէրիլէն տէրսլէրին ուսուլի տէտրիսինտէ վէ մէքաթիպ իտարէլէրինին մալիյէյա մուաֆըգ սուրէթտէ ճէրէեանը խուսուսլարընըն Թէֆթիշի իչուն, հէր պիր մէքթէպէ միւֆէթթիչ Թաեին իտիլմիչ տիր։ Տարիւլֆիւնունը Շահանէ, Մէքթէպը Միլքիյէ, Մէքթէպը Հուգուգ, Տարիւլ Մուալլիմին, Մէքթէպը Սուլթանի, Թիճարէթ Մէքթէպի վէ սաիրէ պու մէեանտա պուլունմուշլար, ինթիխապ օլունան միւֆէթթիչլէր աչէլէջսէր մէճլիսը մէարիֆ ազասընտան տըրլար։

ՏԻՎԼԷԹԸ ԱԼԻՑԷԼԻ ՎԷ ԵՈՒՆԱՆ.—Եունան մուհարէպէսինտէն սօնրա, հուտուտը խագանիյէ իլավէ օլունան արազիտէ էմլաքը օլան Եունան Թէպաասընըն միրուրը իչուն լազըմ կէլէն Թէսհիլաթ գարարկիր օլմուչ վէ պու էչխասըն Թէզքէրէլէրի՝ Օսմանլը գօնսօլօսլարը Թարաֆընտան ալթը այ միւտտէթ իչուն մէճճանէն գայտ վէ Թաստիգ իտիլէճէք տիր։ Պունտան գաթի նազար, Եունանտան հուտուտը Օսմանիյէյէ կէչէն բօսթաճը վէ չօպանլարտան ալընաճագ Թէզքէրէ վէ րէսմ մէսէլէսինտէ եագընտա հալլ իտիլէճէք էսնաստան խաղըլըեօր։

ՄԱՀՔԷՄԷԻ ԹԷՄԻԻԶ ԳԱՐԱՐԸ.—Սէնէտը րէսմիյէէ գարշը չահիտը չախսի գապուլ վէ իսթիմա իտիլմէսի, վէ իտարէ օլունան մէպլաղըն ֆաիզի Թալէպ օլունտուղունտա, իսթիտա Թարիխինտէն իթիպարէն ֆաիզ հիւքմ իտիլմէսի նագզը միւսթէլզիմ ահվալտան օլտուղունա տաիր Մահքէմէ Թէմիիզը Հուգուգտան պիր գարար վէրիլմիչ տիր։

ՍՈՒԻ ԻՍԹԻՄԱԼ.—Դարապուխար գազասը պիտաաէթ մահքէմէսի ազասընտան Իպրահիմ վէ քեաթիպի Սաատէտտին էֆ.լէրին րիչվէթ ալտըգլարը Թէհագգուգ իտէրէք իքիսինինտէ Թահթը մուհաքէմէյէ ալընմալարը գարարկիր օլմուչ տըր։

ՀԻՃԱԶԱ կիտէճէք հէյէթը սըհհիյէէնին պու սէնէ տախի մէսարիֆինի ալարագ, իլք բօսթա իլէ եօլա չըգմասը Պապը Ալիտէն էմր օլունմուչ տըր։

ՋԷԼԶԷԼԷ.—Յունվարըն 10ընճը կիճէսի Տէպրէտէ պիրի պիրինի միւթէագըպ տէօրտու չէտիտ վէ պիրի խաֆիֆ պէչ տէֆա վէ էրթէսի կիւն տախի պիրի սիւրէքլի վէ չէտիտ, տիկէրի խաֆիֆ իքի տէֆա զէլզէլէ օլմուչ վէ հարաքէթ էթրաֆտա տա հիսս օլունմուչ տըր. հարաքէթլէր չարգտան ղարպա տօղրու իլէրլէմիշ վէ խասարաթ օլմամըշ տըր։

ՍԻՎԱՍ վիլաեէթինտէ Լատիգ գազասընա գաիմմագամ Թաեին օլունան Մէհմէտ ասըմ պէյ՝ էվվէլքի կիւն մահէլլը մէէմուրիյէթինէ ազիմէթ իթմիչ տիր։

ՀԷՄ ԷՐԹԷՔ ՀԷՄ ԳԱՐԸ.—Եունանիսթանտա Քիթօրիեա գարեէսի էհալիսինտէն Եվանկէլիա նամ պիր գատըն՝ իգալէի պիքր Թէօհմէթի իլէ Թահթը Թէվգիֆա ալընմըչ վէ Թապիպ մուաեէնէսինտէ ֆիլհագիգա պիր էրքէք օլտուղը անլաշըլմըշ տըր։ Եվանկէլիանըն չօճուգլուգտան պէրու գըզ պիլէնլէր՝ պու ղարիպ մալումատըն պիրտէն պիրէ մէյտանա չըգմասը իլէ հայրան գալմըշլար տըր։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՃԷՍԻ ԵԱՆԿԸՆԸ.—Օրթա քէօյտէ Ֆըրմըրճըլը սօգաղընտա տօքթօր Միսաքեանըն ամուճասը սապըգ Բումէլի տէմիր եօլու գայիէրի Մ. Բօլուտի միւթէաարրըֆ օլտուղու խանէտէն բազար կիճէսի սաաթ 4 գարարլարընտա աթէչ զուհուր իտէրէք, մահէլլը մէզքիւրին տար վէ սուչսուզ պինալարըտան միւթէչէքքիլ օլտուղունտան էթրաֆա սիրաեէթլէ տօգուզ խանէ քեամիլէն միւնհէտիմ օլմուշ տըր։ Պէչիքթաչ մուհաֆըզը, գայմագամը նազըրը վէ Շէհր Էմինի բաչալար հազըրաթը իլէ իթֆաիէ գօմանտանը իթֆաի հարիգ իչուն հազըր իտիլէր։ Հարիգին տէվամ իթտիկի միւտտէթճէ եավէրանը հազրէթը Շէհրիեարիտէն պիր խայլըճը միւթէատիտ տէֆալար մահէլլը հարիգէ կէլէրէք, իթֆաի հարիգ զըմնընտա էրզան պույրուլան իրատաթը Շէհրիեարիեի Թէպլիղ իթմիչլէր տիր։

ԵՐԳՐՆԻԹԸ.—Կէտիք Բաչատա Թահիր Գուէսուտա վագը պագչէնին տէրունինտէն կէչէն սու եօլու պօրուլարը պօզուլարագ սըզմագա պաչլաեուպ թօբրագը թէտրիճէն կէվշէթմիչ վէ կէվշէյէն թօբրագտան պիր գըսմը էվվէլքի կիւն կէճէ Հասանըն քէօմիւրճիւ տիւքքեանը իլէ Իսմաիլին աեօրը իւզէրինէ տիւշէրէք խայլըճա զէտէլէմիչ իսէ տէ, նիւֆուսճա զարարը մուճիպ օլմամըշ տըր։

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ ՎԷՖԻՅԷԱԹ.—Յունվարըն 12սինտէն 19ընճը կիւնինէ գատար պիր հաֆթատա Սթանպօլ վէ ճիվարընտա 370 վէֆիյաթ վուգու պուլմուչ տըր։ Պունլարտան 193ի էրքէք վէ 177սի գատըն տըր։

ՊԱԼՕ.—Ճիւմա էրթէսի աքշամը Ամէրիգա սէֆիրի Մր. Լէյշմանըն րիեասէթի ալթընտա Թէբէ Պաշընտա Եահուտիլէրին Պալաթ մէքթէպի մէնֆաաթընա պիր պալօ վէրիլմիչ տիր։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ ԻԼԷ ՍԸՐՊԻՍԹԱՆ արասընտա Թունա պալըգճըլըղը խուսուսընտա պիր մուահէտէ ագտ օլունմուչ տըր։

ԲԷՐԱ ԲԱԼԱՍՏԱ վէրիլէն զիեաֆէթտէ Ալմանիա սէֆիրի, Իրան սէֆիրի հազրաթը իլէ պաչ Թէրճէման ժէնէրալ Ցովհաննէս Խան վէ Ֆիլէմէնկ սէֆիրի ճէնապլարը հազըր պուլունմուչլար տըր։

ՃԻՆԱՅԷԹ.—Ալթընճը տաիրէ Թահսիլտարը Շէվքէթ էֆ. վէ սանտալճը Իսմաիլ՝ Գօնգորտիա ճիվարընտա էվվէլքի աքշամ պիր կազինօ էօնիւնտէ միւնազաա էտէրքէն, Իսմաիլ՝ Շէվքէթի պաչընտան ֆէնա սուրէթտէ ճէրհ իլէ Ֆիրար իթմիչ տիր։

ՌՈՒՍ ԳՕՆՍՕԼՕՍԼԱՐԸ.—Ռուսիա սէֆարէթինտէ Թալիմ կէօրմիւչ օլան Մ. Սէքրէթէրօֆ՝ Թրապիզօն, Մ. Նիքօլաեէֆ՝ Շամ, Մ. Սավինօֆ՝ Պասրա գօնսօլաթօլարը քեաթիպլիքլէրինէ Թաեին էտիլմիչլէրտիր։ Մ. Տիմիթրիէֆ՝ Սթանպօլ գօնսօլաթօսը իքինճի Թէրճէմանլըղընա, Էրզրումի գօնսօլաթօ քեաթիպի բրէնս Սօլոմսքի՝ Պասրա վիս գօնսօլօսլըղընա, Թէպրիզ գօնսօլաթօ քեաթիպի Մ. Զիրգօֆ՝ Էրզրում գօնսօլաթօ քեաթիպլիքինէ Թաեին օլունմուչլար տըր։

ՎԷՊԱ.—Այըն 31ինտէ Թանթատա վէպատան 3 մուսապ 1 վէֆաթ, Գաֆրիրտէ պիր վուգուաթ վէ պիր վէֆաթ օլմուչ տըր։

ԲԱՆՔԷՐ ՎԱԿԼԻԱՆՕ ՎԱՍԻՅԷԹԻ.—Լօնտրատա 5,000,000 լիրա սէրվէթէ մալիք օլան Վակլիանօ՝ սէրվէթինին 750000 լիրասընը իքի հէմշիրէզատէսինէ վէ 500000 լիրա պիրատէրզատէսինէ վէ 250000 լիրա սաիր հէմշիրէզատէլէրինէ պրագմըչ վէ խըզմէթքեարլարը, ագրապասի սաիրէսի իլէ ահըպպասընա տա պիր խայլը միրաս պրագըլըգտան սօնրա, ուսուլը խայրիյէ իչուն տախի պիր-մըգտար ագչէ վասիյէթ էթմիչ տիր։

ԳԱԹԼ.—Իզմիրտէ վագը պիր քէօյիւն բանաեիրի էսնասընտա Գարաեանի օղլու նամ չախս՝ պազը աճըպպասընը տավէթ իթմիչ վէ պունլար իլէ իչիպ կէզմէքտէլէր իքէն, իչլէրինտէն հաճը Մուքէլի նամ պիրիսինին հավաեա աթտըղը պիր էլ սիլահըն գուրչունը՝ Գարաեանի օղլունա իսապէթլէ պունուն էօլմէսինէ սէպէպ օլմուչ տըր։

ԻՒՋ ԱՍԸՐ ԿԷՕՐՄԻՒՇ ՊԻՐ ԲԻՐ.—«Սաատէթ» կազէթասը սահիպը իմթիեազը Մէհմէտ Նուրի վէ միւտիրի Էօմէր էֆէնտիլէրին պէտէրլէրի Սէլիմ էֆ.՝ պու տէֆա 105 եաչընտա վէֆաթ էթմիչ տիր։ Միւթէվէֆֆաի մումայիլէյհ բիւասումաթ մէէմուրլարը միւթէգաիտլէրինտէն իտի. 1797 Թարիխինտէ տօղմուչ իտի։ Սէլիմ էֆ.՝ գուվվէլի հաֆըզգասընը մուհաֆազա իթմիչ օլուպ եաչատըղը միւտտէթին վէգաեիի Թարիխիյէսինի նագլ էտէր իտի. մախտումլարը պէյ էֆէնտիլէր պէեանը Թաազիեէթ էյլէրիզ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆՏԱ 91 կազէթա նէչր օլունմագտա իմիչ իսէ տէ, պատլարըն էքսէրիսի էհէմմիյէթսիզ վէ զարարքեարանէ Ֆըգրալարլա տօլու ճէրիտէլէր իմիչ։

—Սօֆիատա պիր հաֆթա զարֆընտա 5·6 ինթիհար վագըասը օլմուչ տըր։

—Ռուսճուգտա թարամպուգտան գումաչ իմալը իչուն պիր ֆապրիգա աչըլմըչ տըր։

—Սօֆիատա պիր խըրըըզ գումբանիասը Թէշքիլ օլունմուչ տըր. պու գումբանիա իչկիզարըըը օ գատար իլէրի կէօթիւրմիչ քի, կէչէնտէ մէօհիւրլի պիր վակօն աչըգ էչեասընը պօշալթմըչ։

ՍԷԼԱՄԼԸՔ րէսմը ալիյինտէ պուլունան Իսլամ հաճըլարը իլթիֆաթը Բատիշահիյէ մազհար օլմուչլար տըր։

ԷՄՎԱԼԸ ումումիյէ պագաասը հագգընտա իթթիխազ իտիլէն գարարըն, հիսսէի մէարիֆ պագաասը Թահսիլտարլարընա Թէպլիղ իգթիզա իտէնլէրէ պիլտիրիլմիչ տիր։

ՍՕԳԱԳԼԱՐԸՆ Թէսվիյէսինի վէ գալըրըմձագ պինալարըն Թէզհիրինի իտիլմէ իթմէք իւզրէ, չէհր էմանէթինտէ պիր գօմիսիօն Թէչքիլ իտիլմիչ տիր։

ԱՍԹԷՐԻ Թէզգիրէ սահտէլըղը եօգլամալարը՝ միւթէգաիտինը աստքէրիյէնին մուգաթտէսլէրինտէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն Թարաֆընտան իճրա իտիլէճէք տիր։

ՕՄՈՒՐ ԷԵՐԻՆՏԷ վէ սաիր մահէլլէրտէ քէօմիւր տէբօսը ինշասը իչուն իւմիտտա իտիլէն իմթիեազըն իթասընա միւսաատէ պույրուլմագ իւզրէ, քէյֆիյէթ եագընտա մէճլիսինտէն, Պապը Ալիյէ արզ իտիլէճէք տիր։

ՊՈՒ ՍԷՆԷ Պէյրութ վիլաեէթի իլէ Իզմիթ սանճաղընըն միւլքիյէ մահէլլէրինտէ իւքէքրիւք միւսապագաասը եափըլաճագ տըր։

ԻՍԹԷՔՃԷ տէրունինտէն ճարի օլան նէհր իւզէրինէ ինշա իտիլէն Համիտիյէ քէօբրիւսիյլէ, տիկէր պիր քէօբրիւնին րէսմը քիւշատը իճրա իտիլմիչ տիր։

ՊԷՉԻՔՏԱՇԸՆ, Տուրմուշ տէտէ տէրկեահը էօնիւնէ գատար, սահիլ պօեունա տէմիր պարմագլըգլար եափըլաճագ տըր։

ՆԷՃԱՐԷԹԸ ատէսինտէն վիլաեաթը Շահանէյէ Թօխումլուգ բաթաթէս կէօնտէրիլմիչ տիր։

ՆԱԶԻԼԼԻՆԷ Թապի Տէրէ քէօյտէ, տուևրուն միւնասիպէթիյլէ աթըլան գուրշունլարտան պիրի՝ կիւվէնինին պաշընա իսապէթ իտէրէք վէֆաթընա սէպէպ օլմուչ տըր։

ՎԷՑ ՕՂԼՈՒՆՏԱ Զամպագ սօգաղընտա պիր նօմէրօլու խանէտէ միւգիմ Գումպարախանէ խասթախանէսի Աթըպպաը հազրգասընտան գաիմագամ իզզէթլու Բենիամին պէյ էֆէնտի՝ էվվէլքի կիւն սաաթ 10 րատտէլէրինտէ Գատը Քէօյինտէ Եըմէնի քիլիսասը ճիվարընտան կէչմէքտէ իքէն, Անատօլու չիմէնտօֆէր գումբանեասը Թապիպը էվվէլի Տօքթէօր Ֆլօրանսըն խանէսինտէն հէրնասըլսա պէօյիւք պիր ճամ տուշիւպ միրը մումայիլէյհի պօյնունտան վէ սաղ էլինտէն Թէհլիքէլի սուրէթտէ ճէրհէտար իթմիչ, վէ տէրագապ Զըպալըքճեան էֆէնտիլէրին ճէզախանէսինէ նագլ օլունուպ միւտավաթը լազըմէսի իճրա գըլընմըչ տըր։ Զըպալըքճեան էֆէնտիլէրին չու էչէրը ինսանիյէթի չայանը Թագտիր տիր։

ՄԸՍԸՐ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

ՂԱՐԻՊ ՊԻՐ ՎՈՒԳՈՒԱԹ

Սիւվէյշ գանալը գումբանիասը մէէմուրլարընտան Մ. Էտմօն Պիեանքինին մախտումը Կիտօ՝ հէր սապահ Ս. Ֆամիլ նամ Ֆրանսըզ մէքթէպինէ կիտէր վէ

նօլֆէտէ էվինէ Թաամա տէօնէր իմիշ։ Պիր կիւն չօճուգ կէլմէտիւիւնտէն, իքի հէմշիրէսի քէնտինի արամաղա մէքթէպէ կիտէրլէր խէտ էտ, մէքթէպտէն էվէ կիթտիկի սէօյլէնիր։ Ագշամ բէտէրի կէլիր չօճուգ եօգ, էրթէսի կիւն եօգ, չօճուգ ղայիպ։ Նիհայէթ իշ զապըթաեա աքս էտէր։ Բէտէրի՝ Մէհմէտ Ալի պուլվարընտա պիր չէքէրճի Բուլ-մըն՝ չօճուղունը կէչէրքէն չօգ տէֆա եօլտան չէվիրիպ տիւքքեանա ալմագտա վէ չէքէրլէմէլէր վէրմէքտէ օլտուղունը իխպար էտէրէք անլաթըր։ Չօճուղուն արգատաշլարը աախսի պիր իքի կիւն ագտէմ այնը տիւքքեան սահիպինին կիտտիկէ ֆօնօկրաֆ տինլէմէյէ տավէթ իթտիկէրինի սէօյլէրլէր։ Չօճուղուն ղայիպ օլտուղը կիւն, պու ատամըն տիւքքեանընտա օլմատըղը տա թահգիգ օլունմագլա եաթամը տիւքքեանը տա պիր պաղ-Խօ իլէ պաաթօն պուլունուր. պունլար՝ չօճուղուն պու Բուլ Թարաֆընտան ղայպ էթտիրիլտիկինէ պիրէր տէլիլ ատտ օլունուեօր իմիշ։ Շէքէրճի Թէվգիֆ էտիլմիշ տիր։

—Միւթէվէֆֆա Լի-Հունկ-Չանկըն օղլու Մըսըրա կէլմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարքը որ այսօր եւս Պատրիարքարան չիջներ, ցաւակցական այցելութիւնները կ՚ընդունի տակաւին բազմաթիւ բարեկամներու, ազգականներու և ծանօթներու։

— Ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի տրուելիք նուագահանդէսին կարգադիր մասնախումբը որոշեր է վերջնապէս նուագահանդէս տալ, և ոչ թէ պարահանդէս. որոշեր է նաեւ որ մէկ տոմսակը՝ մէկ հոգիի համար ընդունելի նկատուի, իսկ զոյգ մը ամոլի համար ալ մէկ ու կէս տոմսակ պահանջել կը խորհուի։ Տոմսակները պիտի տպագրուին 1000 հատ չափ։

— Ս. Պատրիարքը իրենց արժանացած կայս. Շնորհներուն համար շնորհակալական քառթեր ղրկած է Բեռայի կառավարիչ Համտի պէյի, Վըճռաբեկ Ատենի Դատախազ Ճէլալ պէյի և Վերաքննիչ Ատենի Դատախազ Ճէմալ պէյի։

— Շաբաթ առտու, Սանասարեան վարժարանի խնամակալութիւնը նիստ գումարեց Ղալաթիա, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին, և զբաղեցաւ վարժարանին՝ վերջին երկրաշարժէն վնասուած շէնքին նորոգութեանց վերաբերեալ կարգադրութիւններով։

— Ս. Պատրիարքը, իր սուգին պատճառաւ երէկ քարոզելու համար Մայր Եկեղեցի իջած չըլլալով՝ ներկայ գտնուեցաւ Բերայի Ս. Յարութիւն եկեղեցին։

Ս. Պատրիարքը արդէն չաբաթ և ուրբաթ օրերն ալ իջած չէր Պատրիարքարան, և Խառն Ժողովին ու հետեւեալ օրն ալ՝ Սանասարեան խնամակալութեան նիստերուն նախագահելէ վերջ՝ իր բնակարանը վերադարձած էր։

— Ս. Պատրիարքը ցաւակցական քառթեր առաքած է նաեւ Ներքին Գործոց նախարար Բարձր. Մէմտուհ փաշայի, Պետական Խորհրդոյ անդամ Շիւքրի Պէյէ. Բաղդէպացւոց պատր. փոխանորդ՝ Տ. Յովսէփ Ղարիպէն, Ռուսիոյ դեսպանական խորհրդական Պ. Զէրպաչէֆէն և Պուլկարաց գործակատար Պ. Կէչօֆէն։

— Այն պաշտօնագիրը զոր Ազգ. Վարչութիւնը պիտի ուղղէ Տ. Գէորգ Եպիսկ. Երէցեանին, պիտի խմբագրէ Պատրիարքարանի դիւանապետներէն Բարթող էֆ. Թէլեան։

— Պատրիարքարանի պաշտօնեաներու ամսականին համար երկրորդ անգամ ըլլալով երկու հատ Քաէտի-Ֆօնսիյէի Թուղթ ծնուեր է 266 $^{1}/_{2}$ ֆրանքին։

— Տիրայր վարդ. ասկէ առաջ ի նպաստ ուսուցիչ Գաբրիէլ Ներշապուհի, հանգանակութեան ձեռնարկած և 9 ոսկիի չափ գումար մը հաւաքած էր։ Այս անգամ յիշեալ ուսուցիչին խնդրանքին վրայ, Տիրայր վարդ. պիտի չարունակէ իր հանգանակութիւնը։

— Կը լսենք թէ Հիւանդանոցի հոգաբարձութիւնը որոշեր է արհեստաւոր տղոց վրայ կարող դաստիարակ մը կարգել՝ Տնօրէնութեան կողմանէ եղած բազմաթիւ բողոքներուն առաջքն առնելու համար։

Կը յուսանք որ այս կարգադրութիւնը պատճառ պիտի ըլլայ այդ տղոց մասին եղած ձանձրանալի բողոքներուն դադարման՝ որոնց արձագանգը կ՚ըլլայ նաեւ յաճախ լրագրութիւնը՝ այդ խեղճերուն դաստիարակութենէ բոլորովին զուրկ ըլլալուն և սանձարձակ մեծնալուն համար։

— Պէօյիւք Տէրէի Թաղ. խորհուրդը խնդրած է Պատրիարքարանէն որ տօնական օրերու մէջ մէյ մէկ վարդապետ ղրկուի եկեղեցին քարոզելու համար. որովհետեւ եկեղեցւոյ անձուկ վիճակը չի ներեր միայն քարոզիչ մը պահելու։

— Գատը Գիւղի Թաղ. խորհուրդը խնդրած է Աղան վրդ.ը իրենց եկեղեցւոյն քարոզիչ կարգել։

Եւ Սկիւտար Ս. Խաչի Թաղ. խորհուրդն խնդրեր է որ Մկրտիչ Եպիսկոպոս Վեհապետեանը, ինչպէս ծնունդի տօներուն, նոյնպէս մինչեւ Զատիկ իրենց եկեղեցին միայ իբր քարոզիչ։

— Գարթալի Թաղ. խորհրդոյ անդամներուն միջեւ անհամաձայնութիւն մը ծագած ըլլալով, Գնէլ վրդ.ը ղըրկուեցաւ Պատրիարքարանէն՝ հաշտութիւն գոյացնելու։

— Տնտեսական Խորհուրդը ուրբաթ օր գումարուեցաւ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ ատենապետութեամբ Գէորգ էֆ. Ասլանեանի։ 1. — Պէօյիւք Տէրէի Թաղ. Խորհրդոյ մէկ գրոյն վրայ որոշուեցաւ յանձնարարել տեղւոյն Նախորդ Թաղ. Խորհրդոյ որ փոխանցէ իր յաջորդին՝ եկեղեցւոյ վերաբերեալ գիւանական Թուղթերը։ 2. — Նոյնպէս Խորհուրդն ուշադրութեան առաւ Պէօյիւք Տէրէի Թաղ. Խորհրդոյ մէկ ուրիշ գիրը, որ կը վերաբերէր գիւղին ազգային և մանչերու վարժարաններու միացման խնդրոյն. որոշեց տեղական քննութիւնով մը ուսումնասիրել խնդիրը և արդեանցն համաձայն տնօրինել կարեւորը։ 3. — Կէտիկ-Փաշայի Ազգ. վարժարանի ուսուցչաց պահանջի, ինչպէս նաեւ Խասգիւղի կալուածներու խնդիրները, ըստ յանձնարարութեան Ս. Պատրիարքին, նկատողութեան առնելով, որոշեց Ազգ. Վարչութեան տեղեկագրել իր խորհրդածութեանց արդիւնքը, հարկ եղած առաջարկութիւններով։ Ասոնցմէ զատ Խորհուրդը ուսումնասիրեց օրակարգի միւս խնդիրներն և հարկ եղած տնօրինութիւններն ըրաւ։

— Երէկ, Վռամ Եպիսկ. Մանկունի, իր մօրը մահուան տարեդարձին առթիւ, պատարագեց և քարոզեց Օրթագիւղի եկեղեցւոյն մէջ։ Իսկ Գրիգորիս Արք. Ցովհաննէսեան պատարագեց ու քարոզեց Գուրու-Չէշմէի եկեղեցւոյն մէջ։

— Արմաշի փոխ-վանահայր Տ. Եղիշէ Եպիսկ. Դուրեան, որ Ծննդի տօներուն առթիւ Ատաբազար կը գտնուէր՝ Ծննդի առտուն պատարագեր է տեղւոյն Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցւոյն և ուխտրէնքին կիրակին ալ Ս. Կարապետ եկեղեցւոյն մէջ, և երկու անգամուն ալ քարոզ խօսեր է երկսեռ խուռն բազմութեան մը, որուն մէջ չատ մը Յոյներ և Բողոքականներ ալ կը գտնուէին եղեր։ Տ. Եղիշէ Սրբազան մասնաւոր հրաւէրով մըն ալ այցելեր է Բողոքականաց վարժարանը և բանախօսութիւն մը արտասաներ է։

— Թիֆլիսի մէջ վերջերս վախճանող Ներսէս Թայիրեանց իր 200.000 ռուպլիի մօտ հարստութենէն 50,000ը իր կնոջը և ազգականներուն կտակելէ ետքը, մնացած 150,000 ռուպլին ալ կտակեր է Երեւանի Հայոց հոգեւոր դպրոցին և նոյն քաղքին Հռիփսիմեանց աղջկանց վարժարանին, այդ գումարին տոկոսովը իր անունով 5 որդեգիրներ պահուելու համար յիշեալ վարժարաններուն մէջ։

— Մնակեան Թատերական Օսմ. խումբը էտիրնէ ուղեւորեր է, չարք մը ներկայացումներ տալու համար հոն։

— Իզմիրի Ս. Հռիփսիմեանց Տիկնանց խնամակալութիւնը Ծննդեան տօնին առթիւ 39 աղքատ աշակերտներու զգեստ և կօշիկ հայթայթեր է մէկ քանի բարեսէր օրիորդներու և տիկիններու նուէրներով։

— Դարձեալ Իզմիրի երկսեռ որբանոցներու ի նպաստ պարահանդէս մը պիտի տրուի ամսոյս 26ին չաբաթ գիշերը։

ՎՐԻՊԱԿ. — Գում-Գաբուի Մայր վարժարանաց Կարնոյ երկրաշարժէն արկածելոց նպաստին մասնակցող աշակերտաց ցանկին հետեւեալ տպագրական սխալները կ՚ուղղենք.

Ա. և Յ. Յարութիւնեան 35 ղրշ. Օր. Գալայճեան քոյրեր 20 ղրշ, 702 $^{1}/_{2}$ ղրուշ արդիւնքը միշտ նոյնը կը մնայ։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր Տիրամօրն՝ հանգուցեալ Տիկին Եղիսաբէթ Օրմանեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս։

Ռօպէր էֆ. Եազըճեան, Աբրահամեան եղբարք, Կարապետ էֆ. Խաչատուրեան, Բարթող էֆ. Թէլեան 108 ական. Մեսրոպ էֆ. Բլատեան, Մկրտիչ էֆ. Մելիքեան 60 ական ղրուշ։

— Տօքթ. Աշոտ էֆ. Պահչէպանեանի ընդ. Օր. Արմենուհի Մ. Ալչըճեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.

Տէր և Տիկին Ա. Քրիսեան էֆ. 108, Լեւոն էֆ. Կիւմիւշեան 60ղրուշ։

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱՍԸ

BOURSE DE PARIS

ՏԻՒՆ ԿԻՃԷՓԻ

1 Փեպրվար 1902

Ֆրանսըզ էսհամը	(3% Français)	100	92
Րէժի	(Tab. Turcs)	315	—
Գօնսօլիտէ	(R. Turque D.)	26	65
Շըմէնտըֆէր	(Lots Turcs)	117	50
Պանգ. Օթթ.	(Banque Ott.)	579	—
Թրանսվալ	(Transvaal)	149	—

ՏԻՒՆ ԿԻՃԷ սաաթ եարըմ բատտէլէրինտէ Օտուն Գաբուսընտա Չէօբլիւք իսկէլէսինտէ Պէրինճի տաիրէնին չէօրճիւ պարագաաընտան աթէշ զուհուր իտէրէք, եալընըզ մէզքիւր պարագա եանտըղը հալտէ պաստըրըլմըշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԼՕՆՏՐԱ, 1 դեկտեմբեր.—Մէճլիսը մէպուսան Թրանսվալ մուհարէպէսի իչուն Թալէպ օլունան Թախսիսաթը մունդամմէնի 56 րէյէ գարշը 159 րէյ իլէ գապուլ էյլէմիշ տիր։

ՊԷՐԼԻՆ.—Բէքինտէն Աժանս Վօլֆ Թէլէկրաֆ չէրքէթինէ իչար օլունտուղունա կէօրէ, Չին հիւքիւմէթի՝ տիւվէլէ էճնէպիյէնին պօճէլէ օլտուղու Թազմինաթը հարպիյէնէնին իլք Թագսիթը չէհրիսինի Թէչքիլ իտէն 1,820 պին Թաէլի (պիր Թաէլ՝ 5 պուչուգ ֆրանգ գըյմէթինտէ չին սիքքէսի տիր) տիւն Շանկհայտա պանգալար գօմիսիօնունա էօտէմիշ տիր։

ԹՐԻԷՍԹԷ.—Պուրատա վէ Ֆէնուտաաա միւտհիշ ֆուրթունալար հիւքիւմ իթմէքտէ տիր. վաբօրլար լիմանը Թէրք իթմէէօրլար. խասարաթը ազիմ վէ պիր չօգ գազալար զուհուրը խապէր ալընմըշ տըր։

ԲԱՐԻՍ.—Մանշ տէնիզի իլէ Պաշ Գալէ Մանշի Ատլասի լիմանլարընտան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, մէզքիւր սահիլլէրտէ տէհշէթլի ֆուրթունալար հիւքիւմ իթմէքտէ իմիշ։

ԼՕՏՐԱ.—Ճափօնիատան ալընան խապէրլէրէ նազարէն, 200 քիշի գար ալթընտա գալարագ Թէլէֆ օլմուշլար տըր։

ՊԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ.—Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ Ռուսիա պանգասըն մէքթէպլէրինէ Սըրպլըլարըն գապուլ օլունմասընը՝ Սըրպիսթան հիւքիւմէթինէ պիլտիրմիշ տիր։

ԼԱ ՀԷՅ.—Ինկիլթէրա վէ Ալմանիա սէֆիրլէրի՝ Ֆլէմէնկ խարիճիյէ նազըրը իլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։ Պատէնու պաշ վէքիլ՝ զրալիչա իլէ կէօրիւշմիւշ տիր։

Պու միւլագաթտան սօնրա, պաշ վէքիլ՝ Ինկիլիզ սէֆիրիյէ ուզուն ուզատըյա կէօրիւշմիւշ տիր։ Պօէրլէրի սէվէն տաիրէլէրտէ, Ֆլէմէնկ հիւքիւմէթինճէ վուգու պուլան Թէվասսութըն մուաֆագըյա ագտընը մուճիպ օլաճաղը զաննը խուլմէքտէ տիր։

ԼՕՆՏՐԱ.—Ֆլէմէնկ հիւքիւմէթինին սուլհ Թէքլիֆաթը հագգընտա, գրալ հազրէթլէրինին կէլէճէք բազար կիւնի Լօրտ Րօզպէրի վէ Մ. Պալֆուր իլէ միւլագաթ իտէճէկի րիվաեէթ օլունուեօր։

ԿԵՃԵՔԻ ԹԵԼԵԿՐԱՖԼԱՐ

ԲԱՐԻԶ, 2 փետրուար.— Ճէրիտէի րէսմիյէ՝ էրքեանը հարպիյէնի մէրքէզիյէնին բալահընա միւթէալլիգ էմրերի նէշր իթմիշ տիր։

—Մանշ տէնիզինտէքի ֆուրթունա տէվամ իտիեօր. պիր չօգ կէմի գազասը օլրամըշ տըր։

ԼՕՆՏՐԱ.— Թրանսվալա 2000 քիշի կէօնտէրիլմիշ տիր։

ԳԱՏԸԳԻՒՂԻ ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Մանաւանդ՝ Գատը գիւղ, եկեղեցիին դիմացը Չալըքճեան դեղարանը կը գտնուի ամէն առտու, ուր կրնան դիմել նաեւ բաժանորդագրուիլ փափաքողները։

ԷՄՆԻՅԵԹ ՍԱՆՏԸՂԸ ԷՄԼԱՔ ՖԻՐՈՒԽԹԸ ԻԼԱՆԸ

Սէնէի Նիւմէրօսը

314 109.—Եէնի քէօյտէ կիւվէլճէ Ալի Բաշա մահալլէսինտէ, Քէօյ Պաշը ճատտէսինտէ 350 նիւմէրօ 460 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի, ախշապ 3 գաթտան իպարէթ 12 օտա վէ խարիճտէ 59 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի քարկիր պիր ախոր վէ արապալըգ վէ էչչարը միւամիրէ վէ ղայրը միւամիրէսի հավի վէ էթրաֆը տիվար իլէ մահտուտ 36,000 արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի սըրֆ միւլք պիր պապ խանէնին Թէմամը.

Ալի Ղալիպ պէյ։

309..12,689.—Եէնի քէօյտէ, Այա Նիգօլա մահալլէսինտէ, Եաղհանէ սօգաղընտա 14 նիւմէրօ 102 $^{1}/_{2}$ արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի, 2 գաթտան իպարէթ 4 օտա, 1 մաթպախ, վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի սըրֆ միւլք պիր պապ խանէնին Թէմամը.

Աթինա գատըն։

300..11,316.— Գուրու Չէշմէտէ, Պազզալ սօգաղընտա 3 վէ միւքէրրէր 3 նիւմէրօլու, պիրի 52 $^{1}/_{2}$ արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի, նիմ քարկիր 4 գաթտան իպարէթ 3 օտա, վէ միւշթէրէք գուեու, 1 մաթպախ, վէ տիկէրի 55 $^{1}/_{2}$ արշըն արաատա մէպնի 4 գաթտան իպարէթ 7 օտա 1 մաթպախ վէ միւշթէրէք գուեու վէ հէր իքի խանէնին արգա ճիհէթինտէ 27 արշըն արալըգ մահալլի վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի սըրֆ միւլք 2 պապ խանէնին Թէմամը.

Հաճը Հասան աղա։

303..4,601.—Անատօլու Գավաղընտա, Մէհմէտ էֆ. մահալլէսինտէ, Մաճար ճատտէսինտէ 2 նիւմէրօ 67 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի, ախշապ 1 պապ տիւքքեան իլէ, գարիպէ մէզքիւրէտէ Եալը ճատտէսինտէ 55 նիւմէրօլը 55 $^{1}/_{2}$ արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի ֆէվգընտէ 4 պապ օտաէը միւշթէմիլ սըրֆ միւլք պիր պապ տիւքքեաննըն Թէմամը.

Հաճը Հասան Վասֆի էֆ։

307..6,701.—Պէյգօզտա, Եալը գարիէսինտէ, Արալըգ սօգաղընտա, 10 նիւմէրօ 115 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի եէքտիկէրինէ մութթասըլ, ախշապ 2չէր գաթտան իպարէթ պիրի 2, տիկէրի 3 օտա, պիրէր մաթպախ, միւշթէրէք գուեու, վէ հէր 2 խանէնին 59 արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի սըրֆ միւլք 2 պապ խանէնին Թէմամը.

Մուսա աղա։

309..4,645.—Բաշա պաղչէսինտէ, Ինճիր գարիէսինտէ, Շէհիտլիք սօգաղընտէ 4 նիւմէրօ 88 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի, 2 գաթտան իպարէթ 4 օտա, 1 մաթպախ, 1 գուեու, վէ արգա ճիհէթինտէ 689 արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի սըրֆ միւլք 1 պապ խանէնին Թէմամը.

Մուսթաֆա աղա վէ սաիրէ։

309..12,532.—Բաշա պաղչէսինտէ Ինճիր գարիէսինտէ, Բաշա պաղչէսի ճատտէսինտէ 25 նիւմէրօլը 169 $^{1}/_{2}$ արշըն արաա իւզէրինէ նիմ քարկիր 2 գաթտան իպարէթ 6 օտա, 1 սանտըգ օտասը, 1 գուեու, 1 սարնըճ վէ խանէնին ալթընտա ախոր, վէ պինաեա մութթասըլ 71 $^{1}/_{2}$ արշըն արաատա մաթպախ վէ 1,342 $^{1}/_{2}$ արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի սըրֆ միւլք 1 պապ խանէնին 8 հիսսէտէն 5 հիսսէսի.

Ահմէտ Րէմզի պէյ։

302..1,256.—Գանլըճատա, Անատօլու Հիսարը ճատտէսինտէ 86 նիւմէրօլը 730 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի, ախշապ 2 գաթտան իպարէթ 18 օտա, 4 սօֆա, 2 քիլար վէ արգա ճիհէթինտէ 30 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի 1 մաթպախ վէ 90 արշըն արաատա չամաշըրխանէ, վէ իսթիպլ համամ, 280 արշըն արաատա, վէ ֆէվգընտէ պիր պապ գայըգխանէ վէ սօգագ ճիհէթինտէ, ախոր՝ պաղչէ տէրունինտէ 3 գույու, 1 աեագմա, վէ 1,753 արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի սըրֆ միւլք 1 պապ սահիլխանէնին Թէմամը.

Մուսթաֆա Նուրի պէյ։

305..2,335.—Լանկատա, Քեաթիպ Գասըմ մահալլէսինտէ, Սու Թէրազիսի սօգաղընտա, 4 նիւմէրօլը 105 $^{1}/_{2}$ արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի, վէ Թահթընտա մահիյէ 150 ղրուշ իճարլը 1 պապ տիւքքեան վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի պիր պապ խանէ իլէ մահալլէի մէզքիւրէտէ 80 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի, 3 գաթտան իպարէթ քարկիր 5 օտա, 1 գուեու, 1 սարնըճ, պիր մաթպախ, վէ արգա ճիհէթինտէ 42 արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի 2 պապ խանէնին Թէմամը.

Գօլանճեան զէվճէօիէպրուս Գատըն։

302..2,722.—Սամաթիատա, Սուլու Մանասթըրտա, Սանճագտար Խայրէտտին մահալլէսինտէ, Տէմիրճի Օղլան սօգաղընտա 90 $^{1}/_{2}$ արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի, քարկիր 3 գաթտան իպարէթ 5 օտա, 1 գուեու, 1 սարնըճ, 1 մաթպախ, վէ արգա ճիհէթինտէ պիր մըգտար արալըգ մահալլի իլէ, մահալլէի մէզքիւրէտէ, Մէքթէպ սօգաղընտա 61 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի քարկիր 2 գաթտան իպարէթ 2 օտա, 1 գուեու, 1 սարնըճ 1 մաթպախ, վէ արգա ճիհէթինտէ 44 $^{1}/_{2}$ արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի 2 պապ խանէնին Թէմամը.

Գէօրգ էֆ։

305..2,783.—Ունգաբանընտա, Ախըրմա գարուսունտա, Խաճէ Խայրէտտին մահալլէսինտէ Տէմիրճէճիլէր իչէրիսինտէ 92 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի վէ ֆէվգընտէ 4 պապ օտաեը միւշթէմիլ քարկիր 4 պապ տիւքքեանըն Թէմամը.

Փափազեան Կարապետ էֆ։

307..4,626.—Գումգաբուտա Տիւպէնտճի Հիւսամէտտին մահալլէսինտէ, Գաչըգճը սօգաղընտա, միւքէրրէր 2 նիւմէրօլը 84 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի 2 գաթտան իպարէթ քարկիր 2 օտա, 1 սանտըգ օտասը, 1 գուեու, 1 մաթպախ վէ 17 պուչուգ արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի, սըրֆ միւլք պիր պապ խանէնին Թէմամը.

Ալի էֆ։

300..1957.—Մահմուտ Բաշատա, Չուգաճը Խանընըն 2ինճի գաթընտա 22 նիւմէրօլու վէ մահիյէ եարըմ լիրա իճարլը 1 պապ օտա կէտիկինին Թէմամը.

Ղազարոս էֆ։

302..1,110.—Օտուն գաբուսընտա, Գանթարճըլար գարագօլը գարշըսընտա, սիմիտճի ֆըրընը իթթիսալինտէ, 96 նումէրօլը վէ 120 արշընտան իպարէթ 1 զըթա արաա իլէ, ֆուչըճը տիւքքեանը կէտիկինին 120 սէհիմտէն 60 սէհմի.

Անաստասիա։

305..4913.—Եէմիշտէ, Ախի չէլէպի մահալլէսինտէ, Թիւթիւն կէօմրիւկի ճիվարընտա, Քէմէրլի սօգագտա 13 նումէրօլու 40 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի, քարկիր 2 գաթտան իպարէթ վէ ֆէվգինտէ 1 պապ օտաեը միւշթէմիլ, 1 պապ մէյխանէ կէտիկինին 72 հիսսէտէն 40 հիսսէսի.

Գալէմտօսօս Վասիլ։

303..4,388.—Օտապաշընտա, Գօրուգ Մահմուտ մահալլէսինտէ, Գօրուգ չէշմէ ճատտէսինտէ 1 նումէրօլու 249 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի, ախշապ 2 գաթտան իպարէթ, 6 օտա, 2 գուեու, 1 մաթպախ վէ Թահթընտա 2 պապ տիւքքեան վէ 550 արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի միւլք պիր պապ խանէնին Թէմամը.

Շէրիֆէ Զէլիհա հանըմ։

303..2,638.—Էյիւպտա, Ճամիի քէպիր մահալլէսինտէ, Գալէնտէրխանէ սօգաղընտա, Էյիւպ համամը արգասընտա 42 նումէրօլը 24 պուչուգ արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի ախշապ 2 գաթտան իպարէթ վէ ֆէվգինտէ պիր պապ օտաեը մէշթէմիլ աթթար տիւքքեանընըն նըսֆը, 13 պուչուգ արշըն արաատա 2 գաթտան իպարէթ 1 պապ գասապ տիւքքեանընըն նըսֆը վէ մահալլէի մէզքիւրէտէ 116 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի 2 գաթտան իպարէթ 5 օտա, 2 գուեու, 1 մաթպախ վէ 998 արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի պիր պապ խանէնին Թէմամը.

Խօճա Րաիֆ էֆ։

306..1569.—Էյիւպտա, Գալայ Հայտար հահալլէսինտէ Սօֆուլար սօգաղընտա 40 նումէրօլու 102 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի, ախշապ 3 գաթտան իպարէթ 4 օտա, 1 գուեու, 1 մաթպախ վէ 174 արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի 1 պապ խանէնին Թէմամը.

Բրիս աղա։

306..5183.—Պալաթտա, Խըտըր Չավուշ մահալլէսինտէ, Եէնի ճատտէտէ միւքէրրէր 24 նումէրօլու 79 արշըն արաատա քարկիր 3 գաթտան իպարէթ 5 օտա, 1 գուեու, 3 մաթպախ վէ արգա ճիհէթինտէ 41 արշըն արալըգ մահալլի վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի պիր պապ խանէնին Թէմամը.

Ահմէտ Պիճան էֆ։

310..15,516.—Գատըքէօյիւնտէ, Օսման աղա մահալլէսինտէ Վիշնէ սօգաղընտա 22 նումէրօլու 86 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի ախշապ 2 գաթտան իպարէթ 4 օտա, 1 գուեու, 1 մաթպախ վէ 110 արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէեի հավի էպնիյէսի միւլք, զէմինի մուգաթաալը պիր պապ խանէնին Թէմամը.

Իսմէթ Կիւլսում խանըմ։

308..12554.—Իւսկիւտարտա, Սէլման աղա մահալլէսինտէ Պիւլպիւլ տէրէսի ճատտէսինտէ 97 նումէրօլը 155 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի, ախշապ 3 գաթտան իպարէթ 8 օտա, 2 սօֆա, 1 գուեու, 1 մաթպախ վէ Թահթընտա 1 պապ տիւքքեան վէ 71 պուչուգ արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը հավի պիր պապ խանէնին Թէմամը.

Թէրլիքճի Մէհմէտ Ալի էֆ։

Պալատէ ճինս վէ նէվիյէէ մէվգը վէ միւշթէմիլաթը մուհարրէր էմլաքը մէրհունէ սահապը՝ վատէի մուայենէտէ իֆաի տէյն իթմէմիշ վէ պէրմուճիպը նըզամ իսպարնամէ կէօնտէրիլմիշ հալտէ, հէնուզ սանտըղա միւրաճաաթ իթմէմիշ օլմալարընտան տօլայը, ալէլուսուլ էմլաքը մէրհունէ վազըհէտ մուամէլէսի իճրա զըլընարագ, էմրը ֆէրաղ իճրասընը միւթէգապպիլ պիթթախլիյէ, միւշթէրիսինէ Թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, Թարիխը իլանտան 15 կիւն սօնրա, պիլմիւզայէտէ ֆիրուխթընա Թէշէպպիւս օլունաճաղը, թէրտատէթ էճնիյէթ սանտըղընտան իլան օլունուր։

1 Քեանուն սանի 317

ՐՈՒՄԷԼԻ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐ ԹԱՀՎԻԼԱԹԸ

192 ԻՆՃԻ ԳՈՒՐԱ ՔԷՇԻՏԷՍԻ — 1 ՓԵՏՐՎԱՐ 1902

Նումէրօ	Ֆրանգ	Նումէրօ	Ֆրանգ	Նումէրօ	Ֆրանգ	Նումէրօ	Ֆրանգ
1132513	300000	51952	1250	1399863	1000	1768913	1000
1811232	25000	976642	»	1107407	»	1556726	»
655837	10000	655836	»	727260	»	1637595	»
1918367	»	1216002	»	225845	»	1773613	»
1761490	2000	1801062	»	539383	»	155078	»
1791482	»	1058728	»	1957906	»	892150	»
55807	»	1775240	»	1303065	»	1304241	»
1318556	»	220768	»	1637591	»	1306418	»
387725	»	1249354	»	1690273	»	330733	»
294822	»	1538962	1000	1615554	»	1749	»
1951854	1250	664947	»	145352	»	754628	»
1406233	»	1184296	»	92491	»		
1746	»	1803717	»	1452692	»		

750 ԱՄՕՐԹԻ ԳԱԶԱՆԱՆ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐ

1747— 50	387426— 30	777226— 30	1216001— 5	1626401— 5
11046— 50	387721— 5	827986— 90	1227791— 5	1631006— 10
50711— 15	391646— 50	829256— 60	1229421— 5	1633641— 5
51951— 5	395706— 10	850531— 5	1231881— 5	1637592— 5
55806— 10	398056— 60	856711— 5	1249351— 5	1645211— 5
57501— 5	405356— 60	859271— 5	1265256— 60	1659181— 5
70141— 5	420896—900	877711— 5	1269716— 20	1667101— 5
82021— 5	458051— 5	892146— 50	1281811— 5	1690271— 5
92492— 5	467041— 5	916811— 5	1303061— 5	1710686— 90
107506— 10	568941— 5	916816— 20	1304242— 5	1735941— 5
124311— 5	488081— 5	920326— 80	1306416— 20	1743941— 5
124411— 5	510316— 20	934496—500	1310071— 75	1761486— 89
131401— 5	515526— 30	951921— 5	1318557— 60	1768911— 5
142806— 10	539381— 5	661426— 30	1328146— 50	1773611— 5
145351— 5	547306— 10	976641— 5	1399861— 5	1775236— 40
155076— 80	547351— 5	982101—105	1406231— 5	1777056— 60
170801— 5	553746— 50	996326— 30	1408241— 5	1781126— 30
172406— 10	558026— 30	1018241— 45	1412501— 5	1791481— 5
173051— 5	596576— 80	1022296—300	1424126— 30	1801061— 5
184511— 5	597326— 30	1023696—700	1434416— 20	1803716— 20
209986— 90	643701— 5	1029386— 90	1439391— 5	1811231— 5
220766— 70	653716— 20	1029636— 40	1452691— 5	1862746— 50
225841— 5	655838— 40	1036766— 70	1481811— 5	1887376— 80
240506— 10	664946— 50	1058726— 30	1500476— 80	1903016— 20
255856— 60	722446— 50	1082492— 95	1500481— 5	1915321— 5
294821— 5	727256— 60	1092806— 10	1516846— 50	1918366— 70
304391— 5	746601— 5	1107406— 10	1538961— 5	1930026— 30
318611— 5	754626— 30	1110781— 85	1556727— 30	1951851— 5
330731— 5	755201— 5	1132511— 5	1604116— 20	1957907— 10
343861— 5	768756— 60	1163171— 5	1609736— 40	1975636— 40
359346— 50	771466— 70	1184297—300	1610381— 5	1977436— 40
363536— 40	774221— 5	1201426— 30	1615551— 5	1978366— 70

ՃԷՅԼԱՆ

ՀԱՃԸՐ ԷԼՊԻՍԷ ԻՃՈՒՆ ՊԷՕՅԻՒՔ ՄԱՂԱԶԱ

ՉԱՐԻՖ, ՈՒՃՈՒԶ ՎԷ ՏԱՅԱՆԸՔԼԸ

Սուլթան Համամընտա եէնի աչըլան մէյտանա նաղըր, Բինթօ խանընըն խարիճինտէ, Ն. 2։

ՃԷՅԼԱՆ մաղազասընտա զարիֆ, տայանըգլը, ալէա վէ հէր մէվսիմին մօտասընտա վէ հիւսնը թապիաթա մուվաֆըգ վէ հէր սիննէ վէ վիճտանէ ույկուն էրքէկ վէ գատըն վէ չօճուգ էլպիսէլէրի մէվճուտ պուլունուր։

ՃԷՅԼԱՆ մաղազասընըն միւէսսիսի Ռուբէն Մաղաքեան՝ պիր չօգ սէնէլէրտէ թեճրիւպէլէրինտէն, միւլթէֆիթլէրինին տախի իսթիֆատէ իթմէսինի արզու իտէրէք, հէր պիր լիպաս իչուն օլ տէրէճէ ուճուզ վէ գապիլը ինթիրա ֆիաթլար թային իթմիշ տիր քի, հէրկի վէ էճնէպի հիչ պիր մաղազա քէնտիսի իլէ րէգապէթ էտէմէզ։

Միւշթէրէմ միւշթէրիլէր՝ պիր թէշրիֆլէրիլէ մէզքիւր հագըգաթը թաստիգ պույուրաճագլար տըր։

Էմր պույուրուլտուղը հալտէ, ճօլլիւգլէրինէ զանէթ նագըլէտը էլպիսէլէր տախի իմալ օլունուր։

ԲԱԶԱՐԼԸՔ ՅՕՔ ՏԸՐ։

ՆԻՒՄԷՐՕՍԸ 2 ՂՐՇ. ՏԸՐ

ԲԱԶԱՐ կիւնլէրի տախի ԱՉԸՔ տըր։

ԻԶՄԻՐԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՄԱՐ

ՏՕՔԹՕՐ

Եթէ կ՚ուզէք առանց վնասակար նիւթեր պարունակելու ազնիւ սիկառ թղթեր ունենալ, ծխեցէ՛ք Յովսէփ Էլակէօզեանի

ՏՕՔԹՕՐ

անուն բուն իտալական ամենաընտիր սիկառ թղթերը, որոնք եթէ ուրիշներէ ճշգրիտ առաւելութիւն մը ունին, այն է որ իր չահին մէկ մասը յատկացուած է տեղւոյս (Իզմիրի) Ներսէսեան Որբանոցին։ Ամէն Հայ զայն գործածելով, թէ՛ ուղղակի նպաստած կ՚ըլլայ գթասիրական հաստատութեան մը և թէ իր պէտքը լրացուցած։

ՓՈՐՁԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

Վաճառատունս կը գտնուի նաեւ ուրիշ սիկառ թղթեր։

ԹՈՒԵՅ, ԹՈՒԵՅ, ԹՈՒԵՅ

Հնդկաստանի և Չինաստանի ամենաընտիր ԹԷՅԵՐԸ բերել տուած եմ։ Ձմեռուան այս ցուրտ օրերուն չատ յարմար կուգայ սամաւարներ տաքցընելու։ Անուշ և մաքուր։

Դիմեցէ՛ք անգամ մը միայն, ու յետոյ փոյթ եղածնիդ պիտի վաղէք ինծի։

Այս տեսակ գործերու մէջ իմ ունեցած բազմամեայ փորձառութիւնը կը բաւէ երաշխիք մը ըլլալ սիկառ թղթին և թէյին ազնուութեան։

Կը ծախուին՝

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՉ

ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

Իզմիր, Բէչտըմալճըլար-Պաչը

ՅՈՎՍԷՓ ԷԼԱԿԷՕԶԵԱՆԻ

Վաճառատունը։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

Ս. ԴԱՒԹԵԱՆԻ «ՆՈՐ ԴՊՐՈՑ»Ի

Զ. և Է. պրակները։

Մամուլի տակ է Ը. պրակը։

Լ՚ՈՒՆԻՕՆ

ԵՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՍՄԸ ԻՃՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԻԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԼՍԻՍ ԻՏԻԼՄԻՇ

Բարիստէ Բլաս Վանտօմտա, 9 նօմէրօլու տաիրէի խուսուսի։

L'UNION DE PARIS 1828

ՀԱՐԻՔ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէ վէ իհթիհաթ 107,000,000 ֆր.
Սէնէլին մագպուզաթը 21,000,000 »
Էօտէնէն զիեան 252,000.000 »
Սիկուրթալը խանէլէրին գըյմէթի 19,000,000 »

ԷՕՄՐ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէ վէ իհթիհաթ 153,000,000 ֆր.
1900 մագպուզաթը 17,000,020 »
Էօտէնէն զիեան 120,000,000 »
Սիկուրթալը էօմիւր 260,000,000 »

ՊՈՒ ՇԻՐՔԷԹ զանէթ միւսաիտ չէրաիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իտէր։ ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ տախի միւխթէլիֆ սուրէթտէ վէ խուսուսի էհվէն ֆիաթլա էօմիւր սիկուրթա իտէր։

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՊԱՆԴԱՍԸ «Պանգ Օթթօման» օլուպ, Սթանպօլ Աժանսը տախի Կալաթատա «Պանգ Օթթօման» գարշըսընտա տըր։

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԳԻՍԻ ՌԻՃՌԻՄԻՍԻ

1900

ԱՄԵՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԷՇՀՈՒՐ ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

ՍԱՏԷ, ՄԷՔԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՖԻՖ

ՆԻՒ-ՀՕՄ

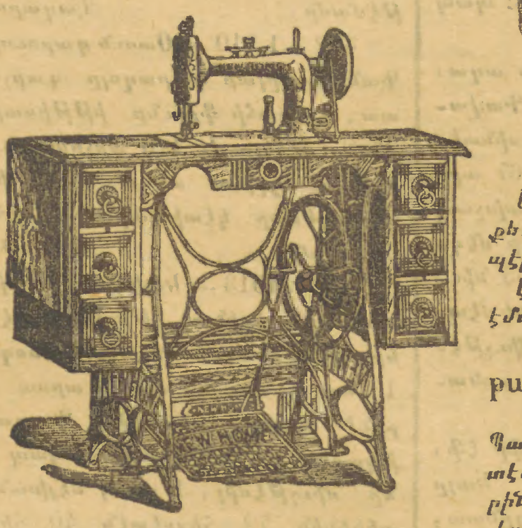

NEW HOME

Մէզքիւր Սէրկիի Ռումիւմիւնտէ միւքաֆաթընը, HORS CONCOUR բէգաղէթիյգ գազանմըշ տըր։

Էն ուֆագ թէֆէրրուաթընա գատար էմնիյէթ թէվէֆֆիւգ իտէր։

Թիւրքիա իչիւն ճէնէրալ աճէնթասը ԱՄԷՏԻՕ ՍԱԼՎԱԹՕՐ

Մէրքէզի ֆիրուխթը Սթանպօլտա, Պահճէ Գաբուսընտա, Համիտիյէ ճատտէսի, Ն° 7 Թրամուէյ խաթթը իւզէրինտէ։ ՇԻՒՊԷԼԷՐ Իզմիթտէ, Սիվրիսէ, Աֆիօն Գարահիսարտա վէ սաիրէ

PÉRA

ԵԹԷ ԿԸ ՓԱՓԱՔԻՔ առանց վնասակար նիւթեր պարունակելու առողջարար սիկառի թուղթեր ունենալ, ծխեցէ՛ք Կ. Պիպէրեանի

ԲԵՐԱ ԵՒ ՊԷՅՕՂԼՈՒ

անուն բուն գաղղիական ընտիր սիկառի թղթերը, որոնք ուրիշներէն առաւելութիւն մ՚ալ ունին, գաղղիերէն և տաճկերէն Բերայի գունաւոր քարտեր պարունակելով։

ՓՈՐՁԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

Կեդրոնատեղին է. Կ. Պոլիս, Չիւմպիւլլի խան, Կարապետ էֆ. Պիպէրեանի վաճառատունը։

Մեծաքանակ գնող յաճախորդաց և յանձնակատարներուն ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ԶԵՂՉ։

Ուրիշ զանազան սիկառի թղթեր ալ կը գտնուին վաճառատունս։

[illegible]

ՔԻՄԻ ՊՈՒԼՄԱԼԸՍԸՆԸԶ

Ազգընըզըն գօգմամասընը, տիչլէրինիզին խասթալըգտան քիւլլիէն արի գալմասընը արզու իտէր իսէնիզ Պազչէ Գաբուսընտա Նիզամիէ գարագոլը գարշըսը քէօշէսինտէ 1 նօմէրօլը մաղազամըզա տիչ թապիպի ԽԱՉԻԿ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻՒ պուլմալըսընըզ։

Մումայիլէյհ Մէքթէպի Թըպպիէի Շահանէտէն մէզուն օլուպ, հիչ պիր աղըը հիս իթթիրմէքսիզին տիչ չէքմէք մուճիպի պուլունտըղը պիր իլաճ իլէ խալընըզ իքի տէֆատա էն չէտիտ տիչ աղըըլարընը քէսմէքտէ, «պօրիւր»կիպի հէր նէվ տիչ ֆէնի խասթալըգլարընը թէտավի իթմէքտէ ֆէննին էն սօն ուսուլի իւզրէ վէ նէվ վիճատ ալէթլար իլէ տիչ տօլտուրմագտա տըր։

Էնվայի թագմա տիչ վէ չէնէ իմալընտա քի մէհարէթի քեամիլէսի ումումի միւշթէրիլէրինին հիւսնիւ թէվէճճիւհինի ճէլպ իթմէքտէ տիր։

Ֆուգարա կիւնլէրի մուայէնէխանէտէ բազար կիւնլէրի տէ Կէտիք Բաշատա Համամ ճատտէսինտէ, 15 նօմէրօլու խանէսինտէ միւրաճաաթ իտէն ֆուգարայը մէճճանէն թէտավի իտէր։ Սապահլարը սաաթ $1^1/_2$ա գատար վէ աղշամլարը տախի սաաթ 11տէն սօնրա հէր վագըթ խանէսինտէ պուլունուր։

ՈՒԷՍԹԸՐՆ

ՊԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍԸՅԼԱ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ

1851ՏԷ ԹԷԼՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ

Թազմին օլունան զիյանլարըն մէճմուի	ինկ.	լիրա	6,000,000
Մէվճուտ ագչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	»	»	1,250,000
Քեամիլէն թէէտիյէ օլունմուշ սէրմայէ	»	»	410,000

Թիւրքիա չիւպէսինին միւտիրի ումումիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Իսթանպօլ, Պահճէ Գաբու, Անատօլու Խան, Ն° 20, 21, 22։

Թաշրալարտա իչկիւզար վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տըր

ԻԽԹԱՐ. — Շէհրիմիզին էն մաարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալման գումբանիալարըն սէրմայէսի հասըլաթընա նիսպէթէն 100 % օլտուղը հալտէ Ուէսթըրընքի 125 % տիր։ Իշթէ պու հագիգաթ Ուէսթըրըն րագիպլէրինէ թէֆէվվուգ իթտիրմէյէ էն պէօյիւք թէէմինաթ տըր։

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ

ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ին

Ի ՊՈԼԻՍ

Թոփհանէ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ քննիչներով օժտեալ և եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքև [illegible] ստացէք ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաև թուալէթի [illegible] պարզ օճառներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործ[illegible] մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գինով [illegible] թիւնը։ Փափաքողներուն քաթալօկը ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Որ[illegible] Գաք և Կ. Խնճիճեան Որդիք վաճառատուններ, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի ստորև, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻԶ. — ՊՊ. Լաքարիճ Որդի և Ընկ. 28, Ռիւ Շաթօտօն։	ԻԶՄԻՐ. — Պ. Յակոբ Մ[illegible]
ՊՈՄՊԱՅ. — ՊՊ. Ապքար և Ընկ.	ՌՈՏՈՍԹՕ. — Պ. Յակոբ Բասմաճեան
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ. — Պ. Մ. Գալֆաեան.	ԶՄԻՒՌՆԻԱ. — Պ. Հայրիկ Վարդանեան.
ԳԱՀԻՐԷ. — Պ. Հ. Ռոզանթալ.	ՍԷԼԱՆԻԿ. — Պ. Տինօ Ֆէրնանտէզ.
ՌՈՒՍՃՈՒՔ. — Պ. Պ. Կ. Խնճիճեան Որդիք.	ԻՍԿԻՒՊ. — Պ. Մ. Քաֆուլանօ.
ՎԱՌՆԱ. — Պ. Կլեառ Արթին.	ՊԷՅՐՈՒԹ. — Պ. Ֆրանքէլ Շիֆֆներ.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ. — Պ. Պ. Վ. Ս. Մեծատուրեան։	ՍԱՄՍՈՆ. — Պ. Պ. Պետրոսեան Եղբարք։
	ՏՐԱՊԻԶՈՆ. — Պ. Արիս Կ. Խնճիճեան.

24—3

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԷՐՄԱՅԷ, ԻՀԹԻՅԱՏ, [illegible] ՖՐ. 7500000

1899տա միւրիւր իտրա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի		ֆրգ.	19,534,276
» »	եանկըն	» »	460,267,203
» » »	բրիմի	»	1,433,965

Էօմիւր իւզէրինէ վէ չօճուգլար իչիւն միւթէաթտիտ չէրաիթ իլէ սիկուրթա ագտ իտէր

Եանկըն քարշը հէր նէվի պինա վէ էշյա իւզէրինէ սիկուրթա ագտ իտէր։

Նագլիյաթ քարշըլըղը քարշը մալ, էվրագը նագտիյէ վէ վաբօր սիկուրթասը գապուլ իտէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896տա $18^1/_2$ %, 1897տէ 18%, 1898տէ 18%, 1899տա 16% թէմէթթիւ թէվզի իթմիշ տիր։

Շիրքէթին Պանքէրլէրի (Տէրսաատէթտէ Գրէտի Լիօնէ, Լօնտրատա Անկլօ Աւսթրիան Պանգ, Սօֆիատա Պանգ Նասիօնալ Պիւլկար։

Թաշրալար իչիւն միւսաիտ վէ միւթէպէր քէֆալէթլի աճէնթէլէր արանըլըյօր

Թիւրքիա իչիւն ումում աճէնթէ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէքեանի սօգագ, Ճէմիլ խան

Թիւրքիա իչիւն ումումի միւֆէթթիչ — Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

ՋԸՐԱԱԹ ՊԱՆԴԱՍԸՆՏԱՆ

Զըրաաթ պանգասը իչուն լիւզումը օլուպ, Մէվգըի միւնագասաեա վազ օլունան պիր պէչ խիւգ թօփ բարչէն վէ խիւգ ճաւ թօփ առի ֆըսթըգըի քէաղըտընըն չէհրը հալը բումինին նիրմի պիրինճի բազար էրթէսի կիւնի սաաթ տօգուզ պուչուգտա իհալէի էվվէլիյէսիի վէ էրթէսի սալը կիւնի սաաթ տօգուզ պուչուգա գատար խիւզտէ պէչ թէնզիլաթ գապուլ օլունարագ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլունաճաղընտան, իթաէ թալիպ օլանլարըն նիւմունէլէրինի կէօրմէք վէ չէրաիթինի անլամագ իւզրէ, մէզքիւր պանգանըն իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

15 քեանունի սանի 317 3—3

ՏՕՔԹՕՐ ԳՕՍԹԱՔԻ ՔԷԼԱՅՏԻԹԻ

Բարիստէ իքմալը Թահսիլ էթմիշ վէ Եվրօբանըն էն մէչհուր խասթախանէլէրինտէ ամէլիյաթ կէօրէրէք, օն սէնէ տախի իճրաի թըպապէթէ քէսպը վուգուֆ էյլէմիշ տիր։

Թապիպը մումայիլէյհ կէօեիւս վէ միտէ իլլէթլէրինի եանի նէզլէի սատրիյէնի, նէֆէս տարլըղընը, ազ ճիճէ ուֆուննէթլէրինի խուսուսիյլէ վէրէմ խասթէլիկինի, իսթիսգարարտա միւզմին էօքսիւրիւք վէ տամարլարըն թէսալլուպ իթմէսինի, էմրազը գալպիյէնի, հազմսըզլըղը, ինգըպազը, միտէ խըհալը, միտէ աղըըսընը, միտէ կէնիչլէմէսինի, գանը պասուրը, գաբընտա սու տօլմասընը, գըրաճիէլէր խասթալըգլարընը, իտրարտա չէքէր վէ խումուրթա ագը պուլունմասընը, էմրազը միքրօպիյէնի վէ գան խասթալըգլարընը վէ հէր ճինս չօճուգ խասթալըգլարընը թէճրիւպէյի ճէտիտէ [illegible] էն սօն ուսուլը [illegible] թէտավի էյլէր։

Թապիպը մումայիլէյհ՝ աչըգ սէնէ պիր մուաայէնէ գալթէտա վագը պիր փէնճէրէ խասթալանմար հէր թըպապէթէ թէնխադիմ պուլունագարագ, պու էհէմմիյէթի խուսուսի թէտավի էյլէտիկի խասթալարտան մաատա, Փրէնկլէրէ վէ պէլ սօղուգլուղունա միւպթէլա օլմուշ տօրտ պին գատար էլխասը թէտավի էյլէտիկի ճիհէթլէ, պու ֆիլլէթլէրին թէտավիսի խուսուսընտա ֆէվգալատէ մէհարէթ քէսպ էյլէմիշ օլտուղունտան, էրքէք վէ գատընլարտա եէնի վէ էսքի Փրէնկլէրի վէ պէլ սօղուգլուղունու վէ անլէրտէն հասըլ օլան սէս գըսըգլըղընը վէ եարալարը վէ տէրի ուֆունէթլէրինի վէ իւրար տարլըղընը վէ իլթիհապը մէսանէյի վէ վէզարիֆը թէնասիւլիյէ իճրաընտա նօգսանիյէթի սուրէթը միւքէմմէլէտէ վէ թէճարիպը միւթէատտիտէսինի թէրագգըյաթը ֆէննիյէ իլէ պիրլէշտիրէրէք ազ զէման զարֆընտա թէտավի էյլէր։

Տէր Ալիյէտէ հէր հանկը թապիպ իլէ իսթիշարէ գօնսիւլթօ օլունապիլիրսէ կիպի, Եվրօբանըն էն մէչհուր ամէլիյաթը իլէ տախի պիլ մուխապէրէ գօնսիւլթօ իճրա օլունուր։

Վիլայաթը Շահանէտէն թաշրիտէն միւրաճաաթ իտէճէք զէվաթըն՝ օրատաքի թապիպին պիր րաբօրունը եախուտ մուֆասսալ պիր թարիֆնամէ կէօնտէրմէլէրի էլզէմ տըր։

Բազարտան մաատա, հէր կիւն սաաթ ալթըյա գատար, Գումգաբուտա Չիֆթէ Կէլինլէր ճատտէսինտէ 13 նիւմէրօլու խանէտէ, սաաթ 7տէն $8^1/_2$ա գատար Սիրքէճիտէ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Թիւրքիյէ էճզախանէսինտէ։ Սաաթ տօգուզտան օն պիրէ գատար Սուլթան Պայազիտտէ, Սզճըլար պաշընտա Մինէճեան էֆ.ինին Պայազիտ էճզախանէսինտէ խասթէկեանը գապուլ էյլէր։ Ֆագըր օլանլար սալը կիւնլէրի մէճճանէն մուաայէնէ օլունուր։

Տէր և Տնօրէն

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Յ. ԳԱՐՈՒԵՐԵԱՆ

)(101)(

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖՔԵԱՐ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

ՎԷՊ ԵՕՀՄԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Ա.

Յովհաննէսի համար անակնկալ բարեբաղդութիւն մըն էր քահանային ճաշի հրաւէրը, որմէ յանկարծակիի եկած՝ չկրցաւ անմիջական պատասխան տալ։ Ինչ տպաւորութեան տակ կ՚ընէր արդեօք իրեն այս առաջարկը, կարօտ մէկը կը նկատէր զինք և իբր առաքինութիւն կը հրաւիրէր, թէ բարեկամութիւն հաստատել կ՚ուզէր։ Եթէ իբր ողորմութիւն պատառ մը հաց պիտի կերցնէր, հարիւր անգամ կը նախընտրէր մեռնիլ փոխանակ մահացու ստորնութեան նշաւակ ըլլալու։

Քահանան երիտասարդին տատամսումը տեսնելով.

—Անպաշտօնաբար հայր հասարակաց ենք մենք, զաւակս, ըսաւ, հասարակ քաղքենիներու նման ձեւակերպութիւններու չենք ծառայեր, ժողովուրդը մերն է, մենք ալ ժողովուրդին, միասին տուն կ՚երթանք, թէ դուն քիչ մը կը բացուիս, և թէ ես ալ լուր կ՚առնեմ Պոլսոյ վրայ զոր այնչափ կը սիրեմ։

—Շնորհակալ եմ, Տէր հայր, պատիւ կը համարիմ ձեր հրաւէրը, սակայն, դժբաղդաբար հիմա պիտի չկրնամ օգտուիլ անկէ, քանի որ ուրիշին ժամադրեր եմ. եթէ թոյլտուութիւն ընէք կէսօրէն վերջ կու գամ։

—Կէսօրէն ետքը գնա ժամադիր եղած տեղդ, հիմա մեզի կ՚երթանք։

Քահանային անկեղծ հրաւէրին չի կրցաւ դիմադրել Յովհաննէս ու տկար առարկութիւններէ ետք, ընկերացաւ անոր և խօսակցելով մինչեւ Երէցին բնակարանն հասան։

Երէցուհին, պատուաբեր տիպար մը առոյգ տանտիկնոջ, թեւերը սոթթած՝ առջեւը գոգնոց, բացաւ դուռն ու սիրալիր ընդունելութեամբ ներս հրաւիրեց ամուսինն ու Յովհաննէսը որ մօրը հոգին նշմարելով անոր վրայ անմիջապէս ձեռքն համբուրեց ջերմ խանդաղատանքով։

—Պարոնը Պոլսեցի է, Երէցկին, ըսաւ քահանան, քեզ տեսնամ պակաս բան չընես, Պոլսեցիք ծաղրող կ՚ըլլան, ետքը վրանիս չի խնդացնես։

—Բաւ լեցի տէր հայր, պատասխանեց Յովհաննէս։

—Ինչե՞ր կ՚ըսես, տէր տէր, յարեց Երէցուհին, կեցիր հեղ մը զիրար ճանչնանք, տեսնանք պարոնը կատակ կը վերցնէ՞, չի վերցներ, մի՛ սկսիր դարձեալ։

—Անիկայ իմ զաւակս է. վնաս չունի, դուն մեզի սանկ մէկ մէկ զաւաթ մաստիքա կրնա՞ս բերել, բայց կանուխէն ըսեմ որ եթէ պահեստի [illegible] մէջէ չի հաններ, չեմ ընդունիր։

—Տէր հայրը սանկ է, պարոն, հիւր գիտէ, ո՛չ բան։

—Երէցկինն ալ սանկ է, պարոն, մենք եկեղեցիէն ելած՝ անօթութենէ մարերնիս կուլայ, ինք կեցեր քարոզ կը կարդայ։

Երկու ամուսիններու համակիր ընդունելութիւնները, անկեղծ ընթացքն ու սրտազեղ հիւրասիրութիւնը վերջին ծայր ազդեցին երիտասարդին վրայ որ դժբախտ կենցաղէն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով իր ծնողացը տունը կը կարծէր զինք։

Բացարձակ կանոնաւորութիւն կը տիրէր երէցուհիին բնակարանին մէջ ուր թէև մեծարժէք կարասիներ, թանկագին զարդեղէններ չի կային, բայց կոկիկութեան, անաղարտութեան, մաքրութեան հով մը կար որ կը յուզէր ընտանեզուրկ երիտասարդը՝ իրեն մօր բնակարանը վերյուշելու և մելամաղձոտ կացութեան մատնուելու աստիճան սաստկութեամբ։

Քահանան՝ ընկերական մարդ, միշտ առիթներ կը գտնէր կատակ ընելու և հիւրին չզգացնելու օտարութիւնը տան մէջ։ Երէցկինը մաստիքան ներկայեց և հակառակ Յովհաննէսի առարկութիւններուն, տէր հայրը մէկ հատ մը խմցուց անոր և մէկ մէկ հատ ալ երկու ամուսիններ խմեցին, և ուրախ զուարթ,

—Հիմա, երէցկին, ըսաւ քահանան, ծուռ նստինք շիտակ խօսինք, պատուզ կայ ըսելով խմորեղէնը զանց մի՛ ըներ, գիտես որ ակռայիս կակուղ եկած միակ անուշեղէնը ան է։

—Ամէն բան ուզածիդ պէս է հոգ մ՚ըներ, տէր տէր, անօթի չեմ ձգեր քեզ։

—Անանկ է նէ նստէ քիչ մը, պարոնին հետ տեսակցինք։

Տան տիրուհին արդէն գործը թեթեւցուցած ըլլալով, նստաւ և սկսաւ հարիւրաւոր հարցումներ ուղղել Յովհաննէսի, Պոլսոյ նիստ ու կացին, ընտանեկան խնդիրներուն, այլ և այլ գիւղերուն զբօսավայրերուն ևն. ի մասին։ Այսպէսով բոլորովին ընտանեցան։ Երիտասարդը թէև մինչեւ այս հասակը բնաւ ըմպելի չէր խմած, սակայն սազըզի պատուական մաստիքային մէկ հատ մը եւս խմեց ասպնջականները չի մերժելու համար։ Ալքօլը բացաւ լեզուն և ինք որ պահ մը հաչիւով կը խօսէր, հիմա սկսաւ աւելի ընտանենալ ու ինքն ալ իր կողմէ հարցումներ ուղղել Իզմիրի ընտանեկան կեանքին նկատմամբ։

Այս վառ խօսակցութեան պահուն ոտնաձայն մը լսուեցաւ որմէ անմիջապէս ետք ներս մտաւ աղջիկ մը ու գլխովը Յովհաննէսը բարեւեց։ Քահանան որ բնաւ համբերութիւն չունէր.

—Ասիկայ աղջիկ զաւակս է, ըսաւ, Հռիփսիմէ կոյսին անունով կնքած եմ. ինք թէեւ օրուան մօտային հետեւելով կը փափաքէր սանկ նորելուկ անունով մը մկրտուիլ, բայց հօրը առջեւ չի կրցաւ բերան բանալ և հիմա կը զղջայ անշուշտ երախայական ընթացքին վրայ։

Հռիփսիմէ թեթեւ մը ժպտեցաւ հօրը կատակներուն, իսկ Յովհաննէս, որ կը խպնէր ուղղակի աղջկան երեսը դիտելու, պատկառոտ խոնարհութեամբ մը փոխարինեց անոր բարեւը։

— Ուրիշ աղջիկ մը ու երկու մանչ զաւակ ալ ունիմ, յարեց քահանան, բայց անոնք «Թողցես զհայր քո և զմայր քո» ին հետեւած՝ իրենց ամուսիններուն փարած են և հազիւ ամսը մէկ երկու անգամ մեզ կը յիշեն, անանկ չէ՞ երէցկին։

Քահանան ընտանութիւնը հաստատելու դիտումով կուտար այս բացատրութիւնները Յովհաննէսի որ Հռիփսիմէի ներս մտնելէն ի վեր կորսնցուցած էր համարձակութիւնն ու չատ քիչ կը խօսէր։

Ճաշը պատրաստուած էր փոքրիկ սեղանատունին մէջ որ առատ լոյս կընդունէր պարտէզէն, երկու ամուսիններ մէկ մէկ գլուխը նստան փոքրիկ սեղանին և Հռիփսիմէ ու Յովհաննէս դէմ առ դէմ եկան։

Երէցին համառօտ աղօթքովը սկսաւ ճաշը և երիտասարդը գաղտագողի դիտեց օրիորդը զոր չի կրցաւ գնահատել առաջին տեսութեամբ։ Մասնաւոր նպատակով չէր որ կը հետաքրքրուէր ասպնջականներուն զաւկովը, բնական միտում մը միայն կ՚ստիպէր զինք աղջիկը դիտելու, ո՛չ գեղեցկութիւնը, ո՛չ ալ տգեղութիւնը խնդիր չէր իրեն համար։

(Շարունակելի)